

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om djuravelsverksamhet

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om djuravelsverksamhet ändras så att den överensstämmer med Europeiska unionens nya, direkt tillämpliga lagstiftning om djuravel som har trätt i kraft i Europeiska unionen och som ska tillämpas i medlemsstaterna från och med november 2018 till den del genomförandet av lagstiftningen förutsätter nationella bestämmelser.

Lagen om djuravelsverksamhet ska fortfarande innehålla bestämmelser om bland annat godkännande av sammanslutningar som för stambok eller avelsregister och godkännande av avelsprogram, avelsprogram, förande av stambok och avelsregister och införandet av djur i dessa, härstamningsbevis samt om import av avelsdjur och deras könsceller och embryon från tredjeländer. Det närmare materiella innehållet i dessa bestämmelser bestäms dock på basis av ovannämnda unionslagstiftning om djuravel.

I den nya unionslagstiftningen om djuravel förutsätts det att medlemsstaten ska utse en behörig myndighet. I Finland föreslås denna bli Livsmedelssäkerhetsverket, som redan för närvarande är behörig myndighet när det gäller att sköta de myndighetsuppgifter som avses i lagen om djuravelsverksamhet, såsom godkännandet av och tillsynen över aktörer. Livsmedelssäkerhetsverkets skyldighet att utöva tillsyn utvidgas i viss mån jämfört med den gällande lagstiftningen, eftersom den nya unionslagstiftning om djuravel innehåller en tillsynskyldighet och bland annat förutsätter tillsyn genom stickprov, som är ett nytt krav.

Lagen avses träda i kraft den 1 november 2018. Godkännandet i fråga om de sammanslutningar som före lagens ikraftträdande har godkänts som sammanslutning som får föra stambok eller register som motsvarar en stambok ska dock fortfarande förbli i kraft.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
MOTIVERING	3
1 Nuläge	3
1.1 Inledning.....	3
1.2 Den nationella lagstiftningen.....	4
1.3 Europeiska unionens lagstiftning	7
2 Föreslagna ändringar.....	13
3 Propositionens konsekvenser	26
4 Beredningen av propositionen	27
5 Samband med andra propositioner.....	28
6 Ikraftträdande.....	28
7 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	28
LAGFÖRSLAG	31
Lag om ändring av lagen om djuravelsverksamhet.....	31
BILAGA	38
PARALLELLTEXT	38
Lag om ändring av lagen om djuravelsverksamhet.....	38

MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Inledning

Djuravelsverksamhetens ställning inom jordbruket är ekonomiskt och socialt strategisk, och dessutom en del av kulturarvet. Djuravelsverksamhet kan definieras som utvecklande av djurens genetiska kvalitet i en önskad riktning. Syftet med genetisk avel (gäller arvs massa) av djur är bland annat att förbättra husdjurshushållningens biologiska och ekonomiska effektivitet på ett hållbart sätt. Vid djuravel måste man också beakta djurens välbefinnande och hälsa. Djuraveln kan främjas bäst genom användning av djur av mångsidigt högt genetiskt värde.

En effektiv avelsverksamhet grundar sig på ett avelsprogram med syftet att öka den allmänna förekomsten av de arvsanlag som främjar de egenskaper som eftersträvas. Med djurras avses i allmänhet en grupp av samma djurart vars ärftliga egenskaper avviker från andra grupper av samma art. Som avelsmetod för produktionsdjur används förutom den traditionella aveln inom samma ras även korsningsavel, genom vilken de djur som avlas genom korsning, dvs. hybrider, produceras för användning som produktionsdjur. När det gäller urvalet av de djur som används för avel är det viktigt att följa med förändringar i den genetiska variationen, eftersom ett effektivt avelsprogram förutsätter en tillräckligt stor avelspopulation. Minskad genetisk variation medför ofta problem särskilt när det gäller programmen för bevarande av lantrasernas genresurser.

Avelsprogrammet ska innehålla de mål som eftersträvas vid aveln. Egenskaper som förädlas hos produktionsdjur är t.ex. produktions- och användningsegenskaper. Produktionsegenskaperna gäller produktionens biologiska effektivitet samt kvaliteten på djuren och de produkter som fås av djur, såsom djurets tillväxt samt produktionen av kött och mjölk och deras sammansättning. Utvecklandet av användningsegenskaperna, t.ex. motståndskraften mot sjukdomar, foderomvandlingsförmågan och djurens exteriör, sänker produktionskostnaderna för t.ex. mjölk och kött och minskar samtidigt också produktionens miljökonsekvenser. Vid hästavel strävas däremot i allmänhet efter en förbättrad prestationsförmåga och exteriör hos hästarna.

Vid valet av avelsdjur strävar man efter att hitta de individer som bäst fyller målsättningen för avelsprogrammet för rasen eller linjen i fråga. Traditionellt väljs djuren utgående från härstamning, varvid uppgifterna om djurets föräldrar och förfäder är väsentliga för att lyckas med avelsurvalet. Härstamningen förklarar endast delvis skillnaderna mellan individer vad gäller de egenskaper som förädlas, och därför har det som stöd för bedömningen av urvalet av avelsdjur utvecklats metoder med vilka man kan uppskatta det individuella avelsvärdet, såsom individ- och avkommebedömning. En förutsättning för att kunna säkerställa att de uppgifter som gäller härstamningen är riktiga är att det används pålitliga metoder vid identifieringen av djuren och vid individ- och avkommebedömningen av djuren.

Beräkningen av avelsvärdet grundar sig på statistiska metoder. Exempelvis för de finländska tjurarna och korna av mjölkkras räknas avelsvärdets prognoser för närvarande ut för cirka sextio olika egenskaper. Dessa avelsvärden beräknas utgående från nordiskt material och i beräkningen ingår uppgifter förutom om finländska tjurar och kor även uppgifter om danska och svenska tjurar och kor. Metoden som används vid svinavel är t.ex. testning av fenotyp vid teststationer, som består av mätningar av produktionsegenskaper, slaktkvalitet och köttkvalitet. För hästarnas del består avelsvärdets prognos av tre olika delar; slakten, hästens eget resultat och dess avkommors resultat. Syftet med metoden är betona vikten av hästens släkt, hästens egna framgångar och avkommeresultatet så att de faktorer som eventuellt förvränger avelsvärdet elimineras.

Under senaste år har användningen av genomisk värdering (utnyttjande av de DNA-uppgifter som djurets arvs massa innehåller) blivit allt vanligare som ett praktiskt verktyg vid nötkreaturshållning. Hönan blev 2004 det första animalieproduktionsdjuret vars gensekvens klarlades i sin helhet, och vad gäller nötkreatur gjordes detta år 2009. Numera utnyttjar man genomisk testning vid val av semintjurar på tjurstationerna och på gårdsnivå främst vid beslut om och planering av vilka kors eller kvigors embryon som ska användas för avel. Genomisk testning utnyttjas även vid urvalet av de kvigor som ska lämnas för avel eller produktion. Med hjälp av genomisk testning kan man få prognoser för avelsvärdet för alla egenskaper som kan avelsbedömas samt ta reda på hurdana avkommor kalven sannolikt kommer att lämna efter sig. De genomiska avelsvärdena kan bedömas på ett tillförlitligt sätt också vad gäller de egenskaper som nedärvs på låg nivå, såsom hälso- och fertilitetsegenskaper.

Djuraveln är även förknippad med etiska frågor. De egenskaper som gäller t.ex. ett djurs exteriör och fertilitet, motstånd mot sjukdomar och lynne är egenskaper som nedärvs. Aveln av djurmaterialet för produktion är i första hand inriktad på en effektivisering av produktionen. Till exempel den avel som grundar sig på nötkreaturens produktionssegenskaper har fördubblat mjölkproduktionen under de senaste 40- åren, men samtidigt har nötkreaturens livslängd och fertilitet sjunkit och problem med ämnesomsättning och ben har ökat.

En förutsättning för en resultatrik avelsverksamhet är att de djur som används vid aveln kan väljas ut från en tillräckligt stor grupp av djur (population). På grund av detta har det för avelsverksamheten grundats stambokförande sammanslutningar, genom vilka i praktiken alla djur av den aktuella djurartens ras eller linje omfattas av avelsverksamheten. Stambokförande sammanslutningar för stamböcker över djurraser eller djurlinjer eller register som motsvarar stamböcker, och de kan även hjälpa till vid valet av de djur som ska användas för avel.

Ett av målen för djuraveln kan även vara att bevara sådana raser som i fråga om sina egenskaper har anpassat sig till lokala miljöförhållanden (s.k. ursprungsraser), och att via detta främja bevarandet av genreserverna och värna om den biologiska mångfalden. I bevarandet av variationerna av de lokala raserna kan man med hjälp av härstamningsuppgifterna i avelsprogram och stamböcker minimera släktskapet mellan de handjur som har använts för produktionen av följande generation och på så sätt överföra en så stor genetisk variation som det är möjligt till följande generation.

1.2 Den nationella lagstiftningen

Lagen om djuravelsverksamhet (319/2014) trädde i kraft den 1 maj 2014, och genom den upphävdes den tidigare lagen om husdjursavel (794/1993). Lagen om husdjursavel var en ramlag till karaktären, bestämmelserna i den var av allmän natur och lagen innehöll många brett formulerade bemyndiganden att utfärda närmare bestämmelser genom jord- och skogsbruksministeriets beslut. Bemyndigandena i lagen om husdjursavel uppfyllde inte t.ex. de krav om exakt avgränsning vid bemyndiganden att utfärda förordning som avses i 80 § i grundlagen. Målen för lagen om djuravelsverksamhet var bland annat en nationell lagstiftning om djuravel som motsvarar kraven i grundlagen, en tydligare lagstiftning och ändamålsenliga nivåer på författningarna. Dessutom överfördes de uppgifter med verkställandet som hänförde sig till djuravelsverksamheten, som t.ex. godkännandet av och tillsynen över de stambokförande sammanslutningarna, från jord- och skogsbruksministeriet till Livsmedelssäkerhetsverket.

Samtidigt som lagen om djuravelsverksamhet trädde i kraft trädde också lagen om ändring av hästhushållningslagen i kraft. I hästhushållningslagen (796/1993) ingick tidigare bland annat bestämmelser om avel av hästdjur och handel med hästdjur, inklusive import. Sakinnehållet i dessa bestämmelser motsvarade i hög grad de bestämmelser om avelsverksamhet och om handel med djur som används för avel som fanns i lagen om husdjursavel. Därför togs bestäm-

melserna om bland annat avel av hästdjur och handel med hästdjur in i lagen om djuravelsverksamhet, och namnet på hästhushållningslagen ändrades till lagen om hästtävlingar genom lag 321/2014. Den lagen innehåller för närvarande egentligen endast bestämmelser om hästtävlingar till de delar unionslagstiftning förutsätter nationell reglering.

I lagen om djuravelsverksamhet finns det samlade bestämmelser om den stambok som ska föras på djur som används för avel, godkännande av stamboksförande sammanslutningar, reglemente, handlingar som gäller djur som används för avel samt deras könsceller och embryon, införsel av dessa och om de olika myndigheternas uppgifter. Lagen innehåller också bestämmelser t.ex. om djuravelsförseelse och avgiftsbelagda beslut samt myndigheters rätt att få uppgifter samt lämnande av uppgifter. Bestämmelser om de djurarter som ska omfattas av lagens tillämpningsområde utfärdas med stöd av 1 § 2 mom. i lagen om djuravelsverksamhet genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet, men man beaktar även vad som föreskrivs i unionslagstiftning om djuravel. Tillämpningsområdet för de förordningar av jord- och skogsbruksministeriet som utfärdats med stöd av lagen om djuravelsverksamhet, och därmed även tillämpningsområdet för lagen om djuravelsverksamhet, avgränsades till renrasiga nötkreatur, får, getter och svin samt hybridavelssvin och registrerade hästdjur, dvs. de djurarter och kategorier av djur som omfattades av unionslagstiftning om djuravelsverksamhet (direktiv och kommissionsbeslut).

Lagen om djuravelsverksamhet är subsidiär i förhållande till djurskyddslagen (247/1996), lagen om djursjukdomar (441/2013) och lagen om ett system för identifiering av djur (238/2010). Detta innebär att de ovannämnda lagarna ska tillämpas i stället för lagen om djuravelsverksamhet, om det finns sådana bestämmelser i de ovannämnda lagarna som avviker från lagen om djuravelsverksamhet.

I fråga om de stambokförande sammanslutningarna innehåller lagen om djuravelsverksamhet bestämmelser om godkännandet av sammanslutningarna och om deras skyldighet att göra upp ett reglemente, föra stambok och föra in djur i stambok. Enligt 3 § i lagen om djuravelsverksamhet ska Livsmedelssäkerhetsverket som stambokförande sammanslutning för en viss djurarts ras godkänna en offentligrättslig eller privaträttslig sammanslutning, om denna uppfyller de förutsättningar för godkännande som föreskrivs i lagen. Förutsättningarna för godkännande är bland annat att sammanslutningen har den expertis och de administrativa och ekonomiska förutsättningar som behövs för att effektivt kunna sköta de uppgifter som hör till den som för stambok. Om någon annan sammanslutning tidigare godkänts som stambokförande sammanslutning för djurarten i fråga, kan godkännandet av den stambokförande sammanslutningen dock avslås enligt grunder som anges närmare i lag.

I 4 § i lagen om djuravelsverksamhet föreskrivs det om den stambokförande sammanslutningens skyldighet att göra upp ett reglemente enligt ras eller linje som ska godkännas av Livsmedelssäkerhetsverket. Reglementet ska bland annat innehålla en utredning om målen för aveln, en definition av rasens särdrag, uppgifter om de system som används bland annat vid individualisering av djuren och bestämmande av djurens härstamning, uppgifter om stambokens uppbyggnad och indelning samt uppgifter om bestämmandet av djurens avelsvärde. Närmare bestämmelser om innehållet i reglementet får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet. Jord- och skogsbruksministeriet har med stöd av 4 § i lagen om djuravelsverksamhet utfärdat jord- och skogsbruksministeriets förordning om bestämmande av avelsvärdet hos djur som används för avel (1025/2014), som gäller renrasiga nötkreatur, får, getter och svin som används för avel samt hybridavelssvin och registrerade hästdjur.

Bestämmelser om de stambokförande sammanslutningarnas skyldighet att föra stambok och om stambokens innehåll finns i 5 § i lagen om djuravelsverksamhet. En stambok ska bland annat innehålla uppgifter om identifieringen av ett djur, djurets härstamning och djurets avels-

värde. Enligt 6 § i lagen om djuravelsverksamhet ska ett djur på ansökan införas i stamboken, om djuret uppfyller de krav som ställs på rasen i reglementet. I stamboken ska på ansökan även införas ett djur som enligt bestämmelserna i unionslagstiftning om djuravel har införts i en sådan stambok för rasen eller linjen som förs i någon annan medlemsstat. Närmare bestämmelser om stamboken och förandet av den samt om införande av djur i stambok får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet. Jord- och skogsbruksministeriet har med stöd av 5 och 6 § i lagen om djuravelsverksamhet utfärdat jord- och skogsbruksministeriets förordning om stambokens uppbyggnad och införande av djur i stambok (1024/2014), som gäller renrasiga nötkreatur, får, getter och svin som används för avel samt hybridavelssvin och registrerade hästdjur.

När djur som används för avel samt deras könsceller eller embryon säljs, köps, förmedlas eller överläts utan vederlag i en medlemsstat eller mellan medlemsstater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller som importeras från ett land utanför Europeiska unionen, ska djuret åtföljas av ett härstamningsbevis eller en identitetshandling enligt 7 § i lagen om djuravelsverksamhet. Enligt paragrafen ska den stambokförande sammanslutningen på begäran av djurets ägare eller innehavare eller uppfödare ge ett härstamningsbevis (nötkreatur, får, get och svin) eller en identitetshandling (hästdjur) med bland annat uppgifter om identifieringen av djuret samt om djurets härstamning och avelsvärde. Närmare bestämmelser om innehållet i härstamningsbeviset får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet. Jord- och skogsbruksministeriet har med stöd av 7 § i lagen om djuravelsverksamhet utfärdat förordningen om härstamningsbevis för renrasiga nötkreatur samt deras könsceller och embryon (350/2014), förordningen om härstamningsbevis för renrasiga får och get samt deras könsceller och embryon (351/2014), förordningen om härstamningsbevis för renrasiga svin och hybridssvin samt deras könsceller och embryon (352/2014) och förordningen om härstamningsbevis för registrerade hästdjur samt deras könsceller och embryon (353/2014).

I 8 § i lagen om djuravelsverksamhet föreskrivs det om införsel till Finland från tredjeländer av djur som används för avel samt deras könsceller och embryon, dvs. från ett land utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Enligt den bestämmelsen ska djuret åtföljas bland annat av ett härstamningsbevis eller en identitetshandling samt bevis över att djuret kommer att införas i stambok samt i fråga om andra djur än hästdjur ett bevis över att djuret är infört i en stambok som godkänts enligt unionslagstiftning och som förs av en sammanslutning som är verksam i ett land utanför Europeiska unionen. För könsceller och embryon gäller dessutom vissa ytterligare krav. Närmare bestämmelser om utredningar som gäller införsel av djur som används för avel samt deras könsceller och embryon samt om innehållet i utredningarna med tanke på olika djurarter får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet, och ministeriet har med stöd av 8 § i lagen om djuravelsverksamhet utfärdat jord- och skogsbruksministeriets förordning om härstamningsbevis och andra handlingar för import av djur som används för avel samt deras könsceller och embryon (354/2014).

I fråga om de uppgifter som det föreskrivs om i lagen om djuravelsverksamhet, är behöriga myndigheter jord- och skogsbruksministeriet, Livsmedelssäkerhetsverket och Tullen. Jord- och skogsbruksministeriet ansvarar för den allmänna styrningen av och tillsynen över verkställandet och efterlevnaden av lagstiftningen gällande djuravel. Livsmedelssäkerhetsverket har till uppgift att styra och övervaka djuravelsverksamheten. Livsmedelssäkerhetsverket fattar även t.ex. besluten om godkännande av stambokförande sammanslutningar och sköter uppgifter gällande tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna i lagen om djuravelsverksamhet, som t.ex. tillsynen över de stambokförande sammanslutningarnas verksamhet och över införseln av djur som används för avel samt införseln av könsceller och embryon till djur som används för avel. Utöver Livsmedelssäkerhetsverket övervakas införseln av djur som används för avel samt införseln av könsceller och embryon till djur som används för avel även av Tullen.

För tillsynen över stambokförande sammanslutningars verksamhet har Livsmedelssäkerhetsverket med stöd av 13 § i lagen om djuravelsverksamhet rätt att inspektera sammanslutningens utrymmen och få sådana handlingar och uppgifter från sammanslutningen eller dess representant som behövs för inspektionen. Inspektioner får dock inte utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur. Om en stambokförande sammanslutning inte längre uppfyller förutsättningarna för godkännande eller försummar att iaktta eller bryter mot de skyldigheter som gäller verksamheten, ska Livsmedelssäkerhetsverket enligt 14 § i lagen om djuravelsverksamhet ge sammanslutningen en skriftlig uppmaning att avhjälpa bristen. I uppmaningen fastställs en tidsfrist inom vilken bristerna, försummelserna eller överträdelserna ska avhjälpas. Livsmedelssäkerhetsverket ska återkalla godkännandet av den stambokförande sammanslutningen helt eller delvis, om sammanslutningen inom den tidsfrist som anges i uppmaningen underlåter att avhjälpa den brist som gäller förutsättningarna för godkännande. Godkännandet av en stambokförande sammanslutning ska återkallas också i sådana fall då sammanslutningen underlåter att avhjälpa en försummelse eller överträdelse av sina verksamhetsskyldigheter inom den angivna tidsfristen och försummelsen eller överträdelsen är betydande och allvarlig med tanke på helheten av de krav som gäller sammanslutningen.

Livsmedelssäkerhetsverket kan med stöd av 15 § i lagen om djuravelsverksamhet även förbjuda att de djur samt könsceller och embryon som avses i lagen används för avelsverksamhet, om de inte uppfyller de krav som föreskrivs i lagen om djuravelsverksamhet. Från de som bedriver avelsverksamhet och de som bedriver införsel av djur som används för avel samt deras könsceller och embryon har Livsmedelssäkerhetsverket rätt att få de uppgifter som behövs för meddelandet av förbud, om det finns skäl att misstänka att djuren eller deras könsceller eller embryon inte uppfyller de krav som föreskrivs i lagen om djuravelsverksamhet.

I lagen om djuravelsverksamhet föreskrivs även om det bötesstraff som ska dömas ut för djuravelsförseelser. För djuravelsförseelse kan enligt 20 § i lagen dömas den som uppsåtligt bryter mot bestämmelsen om införande av djur i stambok eller skyldigheten att utfärda härstamningsbevis eller identitetshandling eller förbudet att använda avelsdjuret eller könsceller eller embryon till avelsdjur för avelsverksamhet.

Under den tid som lagen om husdjursavel har varit i kraft godkändes i Finland fyra stambokförande sammanslutningar med stöd av den lagen, nämligen ProAgria Keskusten Liitto (vissa raser av får och get), Faba anl (vissa raser av nötkreatur), Figen Oy (vissa raser av svin) och Föreningen Ålandsfåret rf (färrasen Ålandsfåret). Med stöd av hästhusållningslagen har man som stambokförande sammanslutningar godkänt Finlands Hippos rf (vissa raser av hästdjur) och Suomen Irlannincobyhdistys - FSIC ry, varav den senare endast gäller rasen Irish cob. Under den tid som lagen om djuravelsverksamheten varit i kraft har Livsmedelssäkerhetsverket godkänt en stambokförande sammanslutning för en ras av hästdjur, nämligen Eestin raskaat vetohevoset ry för Estlands draghäst, och en för ProAgria Keskusten Liitto för färrasen kainuunharmas.

1.3 Europeiska unionens lagstiftning

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2016/1012 om avelstekniska och genealogiska villkor för avel, handel med och införsel till unionen av renrasiga avelsdjur, hybridavelsvin och avelsmaterial från dem och om ändring av förordning (EU) nr 651/2014, rådets direktiv 89/608/EEG och 90/425/EEG och om upphävande av vissa akter med avseende på djuravel (förordningen om djuravel), nedan *förordningen om djuravel*, trädde i kraft den 19 juli 2016 och den tillämpas från och med den 1 november 2018. I Europeiska unionen har vissa delområden inom djuraveln harmoniserats, eftersom skillnader mellan olika standarder kan skapa bland annat tekniska hinder för handeln med och importen av avelsdjur samt könsceller och embryon till avelsdjur.

Genom förordningen om djuravel upphävdes rådets djuravelsdirektiv 87/328/ETY, 88/661/ETY, 89/361/ETY, 90/118/ETY, 90/119/ETY, 90/427/ETY, 91/174/ETY, 94/28/EY och 2009/157/EY och kommissionens beslut som utfärdats med stöd av dessa samt kommissionens beslut 96/463/EG. De nämnda direktiven och kommissionens beslut tillämpas dock fram till den 1 november 2018 och de innehåller de grundläggande bestämmelserna om utvecklingen av djuraveln i fråga om nötkreatur, svin, får, getter och hästdjur och om regleringen av handeln med avelsdjur samt deras könsceller och embryon och av importen av dem från tredjeländer. Dessa direktiv och kommissionsbeslut är djurartsspecifika, men de har liknande struktur och innehåll. I de olika direktiven och kommissionsbesluten föreskrivs det om djuraveln separat för renrasiga nötkreatur, svin, får och getter, registrerade hästdjur och hybridavelssvin. Direktiven och de beslut av kommissionen som utfärdades med stöd av dem innehåller bestämmelser bland annat om godkännande av stambokförande sammanslutningar, stamboken och dess uppbyggnad samt härstamningsbevis och bedömning av djurets resultat.

Enligt skälen i förordningen om djuravel har aveln av nötkreatur, svin, får, getter och husdjur inom jordbruket i Europeiska unionen en ekonomiskt och socialt strategisk betydelse, och är dessutom en del av Europeiska unionens kulturarv. Syftet med förordningen om djuravel är att främja användningen av sådana renrasiga avelsdjur och hybridavelssvin som hör till ovan nämnda djurarter för att trygga inkomstkällan för lantbrukarna samt unionens livsmedelsförsörjning. I förordningen om djuravel beaktas även att man bör sörja för genreserverna samt att strävan efter konkurrenskraft i djuravelssektorn inte får leda till att lokalt existerande djurraser försvinner. Syftet är också att främja den biologiska mångfalden inom jordbruket, och därför innehåller förordningen om djuravel sådana undantag från allmänna principer och krav för djuravel som gäller vissa ursprungliga raser.

Ett av syftena med utfärdandet av förordningen om djuravel var att harmonisera bestämmelserna i unionslagstiftning om djuravel vad gäller de olika djurarterna. I stället för den tidigare djurartsspecifika lagstiftningen föreskrivs det således i förordningen om djuravel om aveln av samtliga djur som omfattas av förordningens tillämpningsområde, dvs. nötkreatur, svin, får, getter och hästdjur. I förordningen om djuravel har man dessutom harmoniserat terminologin om djuravel genom att ta in ett stort antal definitioner i förordningen. Förordningen om djuravel innehåller de grundläggande bestämmelserna bland annat om godkännande av avelsorganisationer och avelsaktörer (dvs. stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningar) samt om godkännande av avelsprogram, om införande av avelsdjur i stamböcker eller avelsregister, om godkännande av avelsdjur för avelsändamål, om härstamningsbevis, om import från tredjeland till ett medlemsland av avelsdjur samt könsceller och embryon till avelsdjur, om den tillsyn som medlemsländernas myndigheter utövar samt om den tillsyn som kommissionen utövar i medlemsländer och tredjeländer.

Med stöd av förordningen om djuravel har kommissionen utfärdat kommissionens genomförandeförordning (EU) 2017/717 om fastställande av bestämmelser för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1012 vad gäller förlagor till härstamningsbevis för avelsdjur och avelsmaterial från dem, nedan *förordningen om härstamningsbevis*, som trädde i kraft den 16 maj 2017, och även denna ska tillämpas från och med den 1 november 2018. I ovannämnda förordning föreskrivs det närmare om innehållet och formen i fråga om härstamningsbevisen för renrasiga avelsdjur (nötkreatur, svin, får, getter och hästdjur) och hybridavelssvin samt deras könsceller och embryon både på den inre marknaden (med undantag av levande hästdjur) och vid import från tredjeländer till medlemsstater. Dessutom har kommissionen utfärdat kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/1940 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1012 vad gäller innehåll i och format för härstamningsbevis som utfärdas för renrasiga avelsdjur av hästdjur i en identitetshandling för hästdjur som gäller under hästdjurets hela livstid, nedan *förordningen som gäller hästpäss med härstamningsbevis*, som trädde i kraft den 14 november 2017 och som tillämpas från den

I november 2018 liksom de andra förordningarna. I förordningen som gäller hästpass med härstamningsbevis föreskrivs det om innehållet i och uppbyggnaden av det härstamningsbevis som ingår i de hästpass som beviljas inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Med stöd av förordningen om djuravel har kommissionen även utfärdat kommissionens genomförandeförordning (EU) 2017/716 om bestämmelser för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1012 vad gäller de förlagor som ska användas för de uppgifter som ska ingå i förteckningarna över erkända avelsorganisationer och avelsverksamheter, som trädde i kraft den 16 maj 2017, och även denna tillämpas från och med den 1 november 2018. Den förordningen innehåller närmare bestämmelser om de uppgifter som en medlemsstat ska publicera i en elektronisk förteckning över alla de sammanslutningar som har godkänts som stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningar.

Förordningen om djuravel innehåller sammanlagt 26 definitioner i syfte att harmonisera den terminologi som används i lagstiftningen om djuravel. Definitionerna innefattar bland annat definitionerna av djur, avelsdjur, renrasiga avelsdjur och hybridavelssvin samt definitionerna av stambok (och dess delar), avelsregister, avelsprogram och härstamningsbevis. Vad gäller hästdjuren, vars gällande lagstiftning och terminologi avviker från andra djurarter i unionslagstiftning om djuravel, kan det konstateras att även hästdjuren definieras i förordningen om djuravel såsom renrasiga avelsdjur, medan man i den gällande unionslagstiftning använder benämningen ”registrerade hästar” om de hästdjur som införts i stamboken. Även om hästdjuren definieras som renrasiga avelsdjur i förordningen om djuravel, kan de i motsats till övriga renrasiga djurarter vara hybrider, och man anser inte det vara ändamålsenligt att ändra den etablerade praxis som ligger som grund till detta i samband med beredningen av förordningen om djuravel.

Förordningen om djuravel innehåller bestämmelser om förutsättningarna för att en offentlig-rättslig eller privaträttslig sammanslutning kan godkännas som en stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning (i förordningen om djuravel används begreppen avelsorganisation eller avelsaktör). Förutsättningarna är bland annat att sökandens huvudkontor finns i den medlemsstat där godkännande söks, att sökanden i sin ansökan visar att kraven för avelsprogrammet uppfylls, att ansökan innehåller ett utkast till varje planerat avelsprogram samt att sökanden samtidigt lämnar in en ansökan om godkännande av minst ett av avelsprogrammen. Förutsättningarna innefattar också att sammanslutningen har tillräckligt med kvalificerad personal och en tillräckligt stor population av renrasiga avelsdjur för varje avelsprogram inom det geografiska område där man har för avsikt att genomföra avelsprogrammet. Om en sammanslutning som ansöker om att bli godkänd som stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning inte uppfyller de krav som ställs för godkännande i förordningen om djuravel, kan sökanden naturligtvis ges ett nekande beslut. I sådana fall måste dock den behöriga myndigheten, dvs. i Finland Livsmedelssäkerhetsverket, meddela sökanden skriftligen om grunderna till detta innan det nekande beslutet ges, så att sökanden inom 60 dagar kan begära att Livsmedelssäkerhetsverket behandlar saken på nytt.

Förordningen om djuravel innehåller separata bestämmelser om godkännandet av stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningar och godkännandet av avelsprogram för en djurarts ras eller linje. Besluten om godkännande av avelsprogram fattas av samma myndighet som fattar besluten om godkännande av sammanslutningar som stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning, dvs. i Finland Livsmedelssäkerhetsverket. En stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning kan ha flera avelsprogram, dvs. den kan t.ex. föra stambok över flera än en djurarts ras. Förordningen om djuravel innehåller detaljerade bestämmelser om förutsättningarna för godkännandet av avelsprogram. I fråga om de renrasiga avelsdjuren är en av förutsättningarna för godkännandet av avelsprogrammet bland annat att syftet med avelsprogrammet omfattar en eller flera av följande faktorer: att förbättra rasen,

bevara rasen, skapa en ny ras eller återskapa en ras. För hybridavelssvinen ska syftet med avelsprogrammet vara att förbättra rasen, linjen eller korsningen eller att skapa en ny ras, linje eller korsning. I avelsprogrammet ska dessutom ges en detaljerad beskrivning bland annat av urvals- och avelsmål, och avelsprogrammet ska uppfylla de närmare krav som gäller t.ex. urvals- och avelsmålen och individprovning eller avelsvärdering. Uppfödare av renrasiga nötkreatur, svin, får, getter och hästdjur samt hybridavelssvin har rätt att delta i avelsprogram med stöd av artikel 13 i förordningen om djuravel. Uppfödare av dessa djur får dock fritt välja avelsdjur och får avla och äga sitt avelsdjur. Om det är fråga om ett sådant avelsprogram som gäller hybridavelssvin i ett privat företag som bedriver verksamhet i ett slutet produktionssystem, har uppfödaren av djuren dock inga sådana rättigheter.

I förordningen om djuravel har man också harmoniserat bestämmelserna om stamboken och dess uppbyggnad samt grunderna för införande i stambok vad gäller de olika djurarterna. Stamboken består, liksom för närvarande, av ett huvudavsnitt som kan uppdelas i olika klasser, och eventuellt av en eller flera bilagor. I stambokens huvudavsnitt kan endast införas renrasiga avelsdjur som uppfyller de krav för införande i stambokens huvudavsnitt som anges i förordningen om djuravel, som bland annat gäller djurets föräldrar, härstamning, identifiering och härstamningsbevis. Stambokens huvudavsnitt kan som ovan anges vara uppdelad i klasser t.ex. enligt djurets värde. Det kan ställas ytterligare krav på att djuret ska införas i en viss klass i stambokens huvudavsnitt, och dessa kan t.ex. gälla djurets produktions- eller prestationsnivå. Om ett djur inte uppfyller kraven för införande i stambokens huvudavsnitt, ska djuret på begäran införas i en bilaga till stamboken, förutsatt att djuret uppfyller de krav som anges i förordningen om djuravel och som bland annat gäller identifiering och registrering av djur, djurrasens särdrag och djurets egenskaper.

Hybridavelssvinen införs däremot i avelsregistret, i vilket alla de hybridavelssvin som hör till samma ras, linje eller korsning och som uppfyller kraven i förordningen om djuravel kan registreras enligt bestämmelserna i förordningen om djuravel.

Förordningen om djuravel innehåller också bestämmelser om individprovning och avelsvärdering. Enligt förordningen om djuravel ska de metoder som används vid individprovningen eller avelsvärderingen vara vetenskapligt godtagbara enligt etablerade avelstekniska principer och metoderna beakta eventuella regler och normer som fastställs av referenscentrumen i Europeiska unionen, eller i avsaknad av sådana regler och normer, de principer som fastslagits av internationella kommittén för kontroll av husdjur (ICAR).

Individprovningssystemen ska fastställas bland annat så att det är möjligt att jämföra avelsdjuren på ett tillförlitligt sätt oberoende av platsen för provningen, som kan vara t.ex. en provningsstation eller en gård. För individprovningen kan även samlas in uppgifter t.ex. från slakterierna. I avelsprogrammet fastställs de egenskaper som hänför sig till urvalsmålen och som ska antecknas i dessa. Om avelsprogrammet urvalsmål innefattar t.ex. mjölkproduktionsegenskaper, ska man registrera uppgifterna om mjölkavkastningen och mjölksammansättningen samt andra relevanta egenskaper som fastställs i de metoder som ska användas vid individprovning.

Enligt förordningen om djuravel ska avelsvärderingen innehålla sådana relevanta produktionsegenskaper och övriga egenskaper som gäller de urvalsmål som anges i det godkända avelsprogrammet. Avelsdjurens avelsvärden ska beräknas genom metoden för individprovning på grundval av uppgifter som samlats in genom individprovning eller genomisk information från avelsdjur eller uppgifter som genererats genom någon annan metod som iakttar de allmänna principerna eller en kombination av information och uppgifter som avses ovan. Man ska beräkna tillförlitligheten hos de uppskattade avelsvärdena. När de uppskattade avelsvärdena för

avelsdjuren offentliggörs ska såväl tillförlitligheten hos de offentliggjorda avelsvärdena som datum för avelsvärderingen redovisas.

Förordningen om djuravel samt den förordning om härstamningsbevis och förordning om hästpass med härstamningsbevis som utfärdats med stöd av den innehåller detaljerade bestämmelser om härstamningsbevisen, t.ex. om beviljandet av härstamningsbevis och om uppgifterna i dem. Härstamningsbevis för renrasiga nötkreatur, svin, får, getter, och hästdjur som införts i en stambok på den inre marknaden får utfärdas endast av en sammanslutning som godkänts som stambokförande sammanslutning för djurartens ras i fråga och härstamningsbevis för hybridavelssvin endast av en sammanslutning som godkänts som avelsregisterförande sammanslutning. Under vissa förutsättningar får härstamningsbevis för könsceller och embryon på basis av uppgifter från en avelsorganisation eller avelsaktör dock även utfärdas av en seminstation, spermastation eller av en embryosamlingsgrupp eller embryoproduktionsgrupp som i enlighet med unionens lagstiftning om djurhälsa har godkänts för handel inom unionen med könsceller och embryon. Härstamningsbeviset ska därmed innehålla de uppgifter som krävs i förordningen om djuravel. Förordningen om härstamningsbevis innehåller å andra sidan blankettmallar för härstamningsbevisen (separat för levande djur, sädesvätska, äggceller och embryon). Ett härstamningsbevis för t.ex. renrasiga avelsdjur ska innehålla bland annat uppgifter om den instans som utfärdar beviset, namnet på stamboken, djurets ras, kön, födelse-tid och stamboksnummer, djurets härstamning samt avelsvärderingen och resultaten från individprovningen. Ett härstamningsbevis för ett avelsdjurs könsceller och embryon ska innehålla uppgifter bland annat om den som utfärdar beviset och om donatordjuret samt uppgifter som möjliggör identifiering av könscellerna eller embryona. Förordningen som gäller hästpass med härstamningsbevis innehåller enligt vad som ovan anges en blankettmall för det härstamningsbevis som ska ingå i de hästpass som beviljas inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Vid handel i en medlemsstat eller mellan medlemsstater med avelsdjur eller könsceller eller embryon till avelsdjur som införts i stambok eller avelsregister, ska ett härstamningsbevis åtföljas. Kravet om att ett härstamningsbevis ska åtföljas gäller även då ett avelsdjur eller avkomman från könsceller eller embryon till avelsdjur ska införas i en annan stambok eller ett annat avelsregister. Detta krav gäller således den inre marknaden, dvs. Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, eftersom handel inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet anses vara en del av verksamheten på den inre marknaden. Med handel avses enligt förordningen om djuravel köp, försäljning, byte, annat förvärv samt utsläppande.

Förordningen om djuravel innehåller även bestämmelser om import från tredjeland till ett medlemsland av avelsdjur samt könsceller och embryon till avelsdjur, dvs. import från länder utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Dessa bestämmelser och förutsättningar som gäller import motsvarar i hög grad de krav som ska tillämpas på handeln på den inre marknaden.

När avelsdjur eller deras könsceller eller embryon som har införts i en stambok eller ett avelsregister som förs av en av kommissionen godkänd stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning som är antecknad i kommissionens förteckning importeras från någon annan stat än en medlemsstat, ska de åtföljas av ett härstamningsbevis, om avsikten är att avelsdjuren eller avkomman från könsceller eller embryon till avelsdjur ska införas i en stambok eller ett avelsregister i Finland. Bestämmelser om uppgifterna i härstamningsbeviset finns förutom i förordningen om djuravel även i förordningen om härstamningsbevis. Kommissionen fattar beslutet om att ett avelsorgan i ett tredjeland (t.ex. en förening för uppfödare som finns i ett tredjeland eller en avelsorganisation som har av tredjelandet i fråga har godkänts som förare av stambok eller avelsregister) ska godkännas för förteckningen, samt upprätthåller, uppdaterar och offentliggör förteckningen över de avelsorgan i tredjeländer som uppfyller de krav

som föreskrivs i förordningen om djuravel. För att ett organ ska godkännas av kommissionen som ett avelsorgan i tredjeland, ska organet uppfylla de krav i förordningen om djuravel som bland annat gäller avelsprogram (t.ex. om införande i stambok eller avelsregister av avelsdjur, godkännande av avelsdjur för avel och om metoderna för individprövning och avelsvärdering) samt kravet om att avelsorganet i fråga ska övervakas av en offentlig inrättning i det berörda tredjelandet. Det är skäl att påpeka att kravet om att djuret ska åtföljas av ett härstamningsbevis endast gäller sådana avelsdjur som ska föras in i en stambok eller ett avelsregister i Finland. Även vad gäller könsceller och embryon till avelsdjur gäller kravet om härstamningsbeviset endast sådana könsceller eller embryon från avelsdjur vars favkomma ska föras in i en stambok eller ett avelsregister i Finland.

Förordningen om djuravel innehåller också en separat bestämmelse om tillämpningen av en s.k. konventionell tullsats, som det föreskrivs om i rådets förordning (EEG) nr 2658/87 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen, vid import av renrasiga avelsdjur från tredjeländer. När det krävs att den konventionella tullsatsen på importen av renrasiga avelsdjur ska tillämpas, ska djuret åtföljas av ett härstamningsbevis och en handling där det framgår att djuret ska föras in i en stambok eller ett avelsregister i den mottagande medlemsstaten. I samband med den veterinära gränskontrollen ska man dessutom kontrollera att sändningen, dvs. det renrasiga avelsdjuret, åtföljs av de handlingar som avses i artikeln och att sändningens innehåll och anteckningar motsvarar de uppgifter som ges i handlingarna. Ovannämnda faktorer kontrolleras således i samband med den veterinära gränskontrollen vid sidan av alla övriga saker som ska kontrolleras.

Förordningen om djuravel innehåller också bestämmelser om skyldigheten för den behöriga myndigheten i medlemsstaten att utöva tillsyn samt om kommissionens rätt att utöva tillsyn. Den tillsynsskyldighet för den behöriga myndigheten samt dess innehåll som det föreskrivs om i förordningen om djuravel är mer omfattande än vad den är i den gällande unionslagstiftning om djuravel, och t.ex. kravet om regelbundna stickprov utgör en ny uppgift inom tillsynen. Enligt förordningen om djuravel ska de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna bland annat ha förfaranden för att säkerställa och verifiera att den offentliga kontroll och annan offentlig verksamhet som de utför är effektiv, lämpad för sitt syfte och opartisk samt att den håller hög kvalitet och är konsekvent. Den behöriga myndigheten ska dessutom förfoga över eller ha tillgång till tillräckligt med personal med de kvalifikationer, den utbildning och de erfarenheter som krävs för att offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet ska kunna utföras och för att vidta de åtgärder som föreskrivs i förordningen om djuravel. Enligt förordningen om djuravel ska de behöriga myndigheterna med lämplig frekvens genomföra offentlig kontroll av aktörer för att säkerställa att de stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningarna eller de övriga aktörerna iakttar bestämmelserna i förordningen om djuravel. Det ska upprättas skriftlig dokumentation om varje offentlig kontroll som genomförs, och denna ska bland annat innehålla resultaten av den offentliga kontrollen, de eventuella åtgärder som det krävs att aktörerna ska vidta till följd av den offentliga kontrollen samt de eventuella påföljder som aktörerna har ålagts.

Kommissionen å andra sidan har enligt förordningen om djuravel rätt att genomföra kontroller i medlemsstaterna med syftet att bland annat kontrollera efterlevnaden av bestämmelserna i förordningen och förfarandena för genomförandet samt att de offentliga tillsynssystemen och de behöriga myndigheter som använder dem fungerar. Syftet är också att göra utredningar och samla in uppgifter t.ex. om problem med tillämpningen och verkställigheten av bestämmelserna i förordningen. Den tillsyn som utövas av kommissionens sakkunniga i medlemsstaterna kan även innefatta offentlig kontroll på plats av stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningar som genomförs i samarbete med de behöriga myndigheter som genomför offentlig kontroll, dvs. i Finland i samarbete med Livsmedelssäkerhetsverket.

2 Föreslagna ändringar

1 §. Tillämpningsområde. Det föreslås att paragrafen ändras så att det i lagen innehålls bestämmelser om genomförandet av förordningen om djuravelsverksamhet till den del genomförandet av förordningen förutsätter nationella bestämmelser. Europeiska unionens lagstiftning om djuravel har i enlighet med avsnitt 1.3 ovan (Europeiska unionens lagstiftning) samlats i förordningen om djuravel samt i förordningen om härstamningsbevis, förordningen som gäller hästpass med härstamningsbevis och i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2017/716 som utfärdats med stöd av förordningen om djuravel. Lagen om djuravelsverksamhet ska fortsättningsvis tillämpas på nötkreatur, svin, får, getter och hästdjur, inklusive hybridavelssvin, precis som för närvarande. Eftersom förordningen om djuravel innehåller alla de djurarter som hör till tillämpningsområdet för förordningen om djuravel, stryks bemyndigandet i den gällande paragrafens 2 mom. om att föreskriva genom jord- och skogsbruksministeriets förordning om de djurarter som ska omfattas av tillämpningsområdet för lagen om djuravelsverksamhet. Bemyndigandet är onödigt och i fortsättningen ska de djurarter som ska höra till lagens tillämpningsområde bestämmas på basis av förordningen om djuravel.

3 §. Godkännande av stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningar. Paragrafen föreslås bli ändrad så att bestämmelserna även gäller godkännande av avelsregisterförande sammanslutningar. Den föreslagna ändringen bygger på definitionerna i artikel 2 i förordningen om djuravel (*Definitioner*) enligt vilka stambok ska föras över renrasiga nötkreatur, svin, får, getter och hästdjur, och avelsregister över hybridavelssvin. När det gäller detta ändras inte bestämmelsens sakinnehåll, eftersom det i 1 § i den gällande lagen om djuravelsverksamhet föreskrivs att det som föreskrivs om stamboken även gäller sådana register som motsvarar en stambok. Med register som motsvarar en stambok avses egentligen ett register som förs över hybridsvin. Motsvarande ändring, dvs. tillägget med avelsregisterförande sammanslutningarna, föreslås av ovannämnda skäl även i kapitelrubriken.

Enligt föreslagna *1 mom.* får Livsmedelssäkerhetsverket på begäran godkänna en offentlig-rättslig eller privaträttslig sammanslutning som stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning, om sammanslutningen uppfyller de krav som avses i artikel 4.3 i (*Erkännande av avelsorganisationer och avelsaktörer*) och bilaga I (*Erkännande av avelsorganisationer och avelsverksamheter och godkännande av avelsprogram som avses i kapitel II*) till förordningen om djuravel, dvs. i fråga om förutsättningarna för godkännande hänvisas det direkt till bestämmelserna i förordningen om djuravel. Med en offentlig-rättslig eller privaträttslig sammanslutning ska avses en avelsorganisation som avses i artikel 2.5 i förordningen om djuravel, en avelsaktör som avses i artikel 2.6 i den förordningen och ett i artikel 2.25 i den förordningen avsett privat företag som bedriver verksamhet i ett slutet produktionssystem. I artikel 4.3 i förordningen om djuravel föreskrivs det om de allmänna förutsättningarna, vilka bland annat innefattar att sökanden i sin ansökan visar att kraven för avelsprogrammet uppfylls, att ansökan innehåller ett utkast till varje planerat avelsprogram samt att sökanden samtidigt lämnar in en ansökan om godkännande av minst ett avelsprogram. I del 1 i bilaga I till förordningen om djuravel föreskrivs det närmare om förutsättningarna för godkännande av sammanslutningar, som t.ex. om tillräcklig personal, populationen av avelsdjur, genomförandet av avelsprogram, förfarandet t.ex. i fråga om tvister och likabehandling samt om de olika aktörernas rättigheter och skyldigheter. Närmare bestämmelser om kraven i fråga om avelsprogrammen finns i del 2 i bilaga I till förordningen om djuravel. I del 3 i bilaga I till förordningen om djuravel dessutom finns ytterligare krav för godkännandet av de sammanslutningar som för stambok över hästdjur, och även dessa krav ska uppfyllas innan sammanslutningen kan godkännas som stambokförande sammanslutning för hästdjur.

Paragrafens *2 mom.* föreslås bli ändrat så att det i fråga om de utredningar som ska lämnas i ansökningarna ska hänvisas till de utredningar som avses i artikel 4.3 i och bilaga I till förord-

ningen om djuravel. Sökanden ska således till ansökan foga utredningar om hur de krav som föreskrivs i del 1 i bilaga I uppfylls, dvs. t.ex. i fråga om sammanslutningens personal, lokaler och utrustning samt hur den kan producera och använda de uppgifter om avelsdjuren som behövs för att genomföra avelsprogrammen. Det utkast om varje avelsprogram som ska ingå i ansökan ska dessutom innehålla de uppgifter som avses i del 2 i bilaga I till förordningen om djuravel, dvs. t.ex. uppgifter om syftet med avelsprogrammet och rasens, linjens eller korsningens särdrag, identifieringssystemet, systemet för registrering av härstamning, urvalsmål och avelsmål för avelsprogrammet samt uppgifter om individprovning och avelsvärdering. Till en ansökan gällande hästdjur ska dessutom fogas de uppgifter och utredningar som avses i del 3 i bilaga I. Dessa uppgifter kan t.ex. gälla den stambok som innehåller uppgifter om ursprunget för en hästras. De utredningar som ska fogas till ansökan motsvarar i huvudsak de krav om utredningar till ansökan som det föreskrivs om i den gällande lagen om djuravelsverksamhet och i de jord- och skogsbruksministeriets förordningar som utfärdats med stöd av lagen.

Enligt föreslagna 3 mom. ska Livsmedelssäkerhetsverket godkänna en sökande som stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning, om denna uppfyller förutsättningarna för godkännande. När det gäller återkallande av godkännandet, som det föreskrivs om i huvudregeln i den gällande paragrafens 3 mom. och i paragrafens 4 mom. vad gäller hästdjuren, föreslås det en hänvisning till bestämmelsen i artikel 5 i förordningen om djuravel (*Beslut om att inte erkänna avelsorganisationer och avelsverksamheter*). I artikel 5 i förordningen om djuravel föreskrivs det om när sökanden ska höras och en ansökan behandlas på nytt. Enligt förslaget ska Livsmedelssäkerhetsverket, i sådana fall när denna har för avsikt att avslå en ansökan om godkännande av stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning, meddela sökanden skriftligen om grunderna till detta, så att sökanden inom 60 dagar kan begära att Livsmedelssäkerhetsverket behandlar saken på nytt. Den föreslagna tidsfristen på 60 dagar för begäran är den längsta möjliga tidsfristen i förordningen om djuravel, och eftersom sökanden bör garanteras en tillräcklig tid för att förbereda sig för en ny behandling genom utredningar och preciseringar anses det inte vara ändamålsenligt att förkorta tidsfristen. Enligt förslaget ska Livsmedelssäkerhetsverket meddela ett beslut i saken, dvs. i fråga om den nya behandlingen av ansökan, inom 60 dagar från och med mottagandet av begäran om en ny behandling av ansökan, vilket är 30 dagar mindre än vad som är möjligt enligt bestämmelserna i förordningen om djuravel. Om man beaktar t.ex. de bestämmelser i förvaltningslagen som gäller god och smidig förvaltning och det faktum att ansökan om godkännande redan har behandlats i Livsmedelssäkerhetsverket och verket då har gett sökanden en förklaring till avslaget på ansökan, kan tidsfristen på 60 dagar för den nya behandlingen anses vara tillräcklig för Livsmedelssäkerhetsverket och rimlig för sökanden.

I innehållet i paragrafens 5 och 6 mom. föreslås inga ändringar i sak. På grund av ovan nämnda skäl ska de avelsregisterförande sammanslutningarna dock nämnas i momenten, och i och med de föreslagna ändringarna blir momenten 4 och 5 mom. i paragrafen.

4 § Avelsprogram. I paragrafen ska det föreskrivas om den stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningens skyldighet att göra upp ett avelsprogram för djurartens ras eller linje. Terminologin i paragrafen och rubriken kommer att skilja sig från terminologin i förordningen om djuravel därför att det i paragrafen föreskrivs om avelsprogrammet i stället för reglementet, vilket i praktiken dock gäller samma sak. Enligt artikel 2.26 i förordningen om djuravel avses med avelsprogram de systematiska förfaranden, inklusive registrering, urval, avel och utbyte av avelsdjur och avelsmaterial från dem, som utformas och genomförs för att bevara eller förstärka önskade fenotypiska och/eller genetiska egenskaper hos den avsedda populationen.

Det föreslås att *1 mom.* i paragrafen ändras så att en stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning ska ha minst ett i artikel 8 (*Godkännande av avelsprogram som genomförs av avelsorganisationer och avelsverksamheter*) i förordningen om djuravel avsett godkänt avelsprogram som uppfyller vad som föreskrivs i bilaga I till förordningen om djuravel. Enligt artikel 8.3 i förordningen om djuravel ska avelsprogram som gäller renrasiga avelsdjur ha ett eller flera av följande syften: att förbättra rasen, bevara rasen, skapa en ny ras eller att återskapa en ras. När det gäller hybridavelssvinen är syftet med avelsprogrammet å andra sidan att förbättra rasen, linjen eller korsningen eller att skapa en ny ras, linje eller korsning. I avelsprogrammet ska enligt förordningen om djuravel dessutom ges en detaljerad beskrivning av urvalsmålen och avelsmålen. Avelsprogrammet ska också uppfylla de mer exakta krav på avelsprogram som anges i del 2 i bilaga I, som bland annat gäller urvalsmål och avelsmål samt individprovning och avelsvärdering. I fråga om de renrasiga avelsdjur som hör till hästdjuren ska avelsprogrammet utöver det ovannämnda dessutom uppfylla de krav om avelsprogram som anges i del 3 i bilaga I, som bland annat gäller den stambok som innehåller uppgifter om rasens ursprung. Bestämmelser om individprovning och avelsvärdering finns bland annat i kapitel IV (*Införande av avelsdjur i stamböcker och register samt godkännande för avel*) i och bilaga III (*Individprovning och avelsvärdering enligt artikel 25*) till förordningen om djuravel. Om en sammanslutning som godkänts som stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning har för avsikt att genomföra ett avelsprogram som godkänts enligt artikel 8.3 i förordningen om djuravel även i en annan medlemsstat än den stat där sammanslutningen har godkänts som stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning, föreskrivs det i artikel 12 i förordningen om djuravel ytterligare krav för godkännandet av avelsprogrammet. I sådana situationer måste också förutsättningarna i artikel 12 i förordningen om djuravel uppfyllas när man har för avsikt att utvidga det geografiska området för genomförandet av avelsprogrammet och när godkännande av denna utvidgning av det geografiska området för avelsprogrammet söks hos den behöriga myndigheten i fråga.

Det föreslås att *2 mom.* i paragrafen ändras så att Livsmedelssäkerhetsverket ska fatta ett separat beslut om godkännandet av avelsprogrammet i stället för att besluta om detta i samband med godkännandet av den stambokförande sammanslutningen som för närvarande. Denna ändring föreslås därför att man i förordningen om avelsdjur föreskriver separat om godkännandet av stambokförande och avelsregisterförande sammanslutningar och godkännandet av avelsprogram. Att godkännandet av avelsprogrammet åtskiljs från godkännandet av stambokförande och avelsregisterförande sammanslutningar i förordningen om djuravel beror på att avelsprogrammets geografiska område kan sträcka sig över en medlemsstats gränser, medan en stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutnings huvudkontor alltid ska vara beläget i den medlemsstat där ansökan har lämnats in. Momentet föreslås även bli ändrat så att det i fortsättningen krävs att Livsmedelssäkerhetsverket ska meddelas om ändringar i avelsprogrammet endast om ändringen är betydande. Förslaget bygger på bestämmelsen i artikel 9.1 i förordningen om djuravel (*Ändringar av ett godkänt avelsprogram*). En betydande ändring i avelsprogrammet ska enligt förslaget anses godkänt och träda i kraft utan något separat beslut, om Livsmedelssäkerhetsverket inte meddelar något annat inom 90 dagar efter att verket har fått anmälan om ändringen i avelsprogrammet. I fråga om detta bygger förslaget på artikel 9.3 i förordningen om djuravel.

I *3 mom.* i paragrafen stryks bestämmelsen om att närmare bestämmelser om innehållet i reglementet får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet, eftersom det finns uttömmande bestämmelser om avelsprogrammet och dess innehåll i den nya Europeiska unionens lagstiftning om djuravel.

5 §. Stamböcker och avelsregister samt förande av dem. Det föreslås att *1 mom.* i paragrafen ändras så att utöver de stambokförande sammanslutningarnas skyldighet att föra stambok även de avelsregisterförande sammanslutningarna blir skyldiga att föra avelsregister. Skyldigheten

att föra stambok eller avelsregister är inget nytt jämfört med den gällande lagstiftningen, utan denna skyldighet finns redan. Enligt förslaget ska det i fråga om förandet av stamboken hänvisas till den stambok som avses i artikel 2.12 i förordningen om djuravel, och i fråga om avelsregistret till det avelsregister som avses i artikel 2.17 i förordningen om djuravel. Enligt artikel 2.12 i förordningen om djuravel avses med stambok varje typ av stambok, förteckning eller dataregister som förs av en avelsorganisation och som består av ett huvudavsnitt och, om rasföreningen beslutar detta, en eller fler bilagor för djur av samma art som inte är berättigade att föras in i huvudavsnittet eller i förekommande fall, varje typ av motsvarande bok som förs av ett avelsorgan. Med avelsregister avses enligt artikel 2.17 i förordningen om avelsdjur förteckning eller dataregister som förs av en avelsverksamhet där hybridavelssvin är införda med uppgift om deras härstamning eller i förekommande fall, varje typ av motsvarande register som förs av ett avelsorgan.

Det föreslås att 2 mom. i paragrafen ändras så att det i fråga om de krav som ställts på stambokens uppbyggnad och innehåll ska hänvisas till artiklarna 15—17 i förordningen om avelsdjur. I artikel 15 i förordningen om djuravel (*Stamböckers uppbyggnad*) föreskrivs det om stambokens uppbyggnad, i artikel 16 (*Stamböckers huvudavsnitt*) om stambokens huvudavsnitt och i artikel 17 (*Stamböckers bilagor*) om stambokens bilagor. Enligt artikel 15 i förordningen om djuravel består stamboken av ett huvudavsnitt och, om det bestäms så i avelsprogrammet, även av en eller flera bilagor. Bestämmelserna om uppdelningen av huvudavsnittet i klasser och av klasserna i ytterligare underklasser finns i artikel 16 i förordningen om djuravel. Stambokens huvudavsnitt kan uppdelas i klasser och ytterligare klasser enligt djurens värde, ålder eller kön på de grunder som föreskrivs närmare i förordningen om djuravel. Bestämmelser om bilagorna i stamboken och om förutsättningarna för fastställande av bilagor finns i artikel 17 i förordningen om djuravel. Enligt den nämnda bestämmelsen kan det i stamboken upprättas en eller flera bilagor för sådana djur av samma art som inte kan föras in i huvudavsnittet, förutsatt att de regler som anges i avelsprogrammet möjliggör införande av dessa djurs avkomma i huvudavsnittet i enlighet med bestämmelserna i bilaga II till förordningen om djuravel (*Införande av avelsdjur i stamböcker och register samt godkännande för avel, kapitel IV*). Om avelsregistrets uppbyggnad föreskrivs det dock inte i lagen om djuravelsverksamhet, eftersom förordningen om djuravel inte har några närmare bestämmelser om avelsregistrets uppbyggnad eller innehåll, med undantag av definitionen av avelsregistret.

I 5 § 3 mom. i den gällande lagen om djuravelsverksamhet stryks bestämmelsen om att närmare bestämmelser om de uppgifter om olika djurarter som ska föras in i stamboken får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet, eftersom det finns uttömmande bestämmelser om detta i den nya Europeiska unionens lagstiftning om djuravel.

6 §. Införande av avelsdjur i stambok eller avelsregister. Paragrafen ändras i enlighet med terminologin i förordningen om djuravel så att även införandet i avelsregistret och inte bara stamboken nämns i paragrafen. I paragrafens 1 mom. föreskrivs det om införande av djur i stambok, dvs. i stambokens huvudavsnitt eller i en bilaga till stamboken. Enligt förslaget ska renrasiga avelsdjur på ansökan föras in i stambokens huvudavsnitt, om djuret uppfyller de krav som föreskrivs i artikel 18 eller 19 eller 20.2 i förordningen om djuravel. Med renrasigt avelsdjur avses enligt artikel 2.9 i förordningen om djuravel ett sådant djur som hör till arten nötkreatur, svin, får, get eller hästdjur och som är infört eller registrerat som möjligt att föra in i huvudavsnittet i stamboken. Enligt artikel 18 i förordningen om djuravel (*Införande av renrasiga avelsdjur i huvudavsnittet i stamboken*) ska ett renrasigt avelsdjur föras in i stambokens huvudavsnitt, om det uppfyller de krav som föreskrivs i del 1 kapitel 1 i bilaga II till förordningen om djuravel (*Införande av renrasiga avelsdjur i huvudavsnittet*). De nämnda kraven gäller bland annat djurets föräldrar, härstamning, identifiering och härstamningsbevis. För att ett renrasigt avelsdjur ska kunna föras in i stambokens huvudavsnitt ska avelsdjuret under alla omständigheter uppfylla de ovannämnda kraven.

Även om ett renrasigt avelsdjur uppfyller alla de ovannämnda kraven i del 1 kapitel 1 i bilaga II till förordningen om djuravel, kan det dock inte alltid föras in i stambokens huvudavsnitt. Om en djurart eller djurtyp omfattas av tillämpningsområdet för artikel 21 i förordningen om djuravel (*Godkännande av renrasiga avelsdjur och avelsmaterial från dem för avel*), ska de renrasiga avelsdjur som förs in i stambokens huvudavsnitt även uppfylla de krav som föreskrivs i artikel 21. I artikel 21 i förordningen om djuravel föreskrivs det om de krav på olika djurarter som gäller olika förökningsmetoder. De krav som föreskrivs i artikel 21 gäller särskilt artificiell insemination, dvs. särskilda krav som gäller den sädesvätska som används för artificiell insemination och de könsceller och embryon som används för embryoöverföring. I artikel 21.2 i förordningen om djuravel ingår en möjlighet att i fråga om de renrasiga avelsdjur som hör till hästdjuren förbjuda en viss förökningsmetod, t.ex. artificiell insemination.

En stambokförande sammanslutning får inte neka att införa ett sådant renrasigt avelsdjur i stambokens huvudavsnitt som uppfyller de ovan angivna kraven. Detsamma gäller även sådana renrasiga avelsdjur som införts i enlighet med bestämmelserna i förordningen om djuravel i en stambok som förs i en annan medlemsstat eller ett tredjeland.

I artikel 19 i förordningen om djuravel (*Undantag från kraven för införande av djur i stamböckers huvudavsnitt då en ny ras skapas eller en ras återskapas*) föreskrivs det om undantag från kraven om införande av djur i stambokens huvudavsnitt i sådana fall där en ny ras skapas eller där en ras som har försvunnit eller som löper stor risk att försvinna återskapas. I artikel 20.2 i förordningen om djuravel (*Registrering av djur i bilagor och uppgradering av deras avkommor i huvudavsnittet*) föreskrivs det om att avkommor från de djur som införts i stambokens bilagor ska införas i stambokens huvudavsnitt i de fall att djurets avkomma uppfyller de krav som föreskrivs i del 1 kapitel III i bilaga II till förordningen om djuravel (*Uppgradering av avkomman till djur som förts in i bilagor till huvudavsnittet*), och som särskilt gäller djurets härstamning.

Enligt föreslagna 1 mom. ska ett djur då det inte uppfyller kraven för införande i stambokens huvudavsnitt på ansökan föras in i en bilaga till stamboken, om djuret uppfyller de krav som föreskrivs i artikel 20.1 i förordningen om djuravel. För att kunna föras in i en bilaga till stamboken ska djuret med stöd av den ovannämnda bestämmelsen dock uppfylla de förutsättningar som föreskrivs i del 1 kapitel II i bilaga II till förordningen om djuravel (*Registrering av djur i bilagor*) och som bland annat gäller identifieringen och registreringen av djur, särdrag för djurrasen och djurets egenskaper.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs det om införande av hybridavelssvin i avelsregister. Enligt artikel 2.10 i förordningen om djuravel avses med hybridavelssvin ett svin som är infört i ett register och som tagits fram genom avsiktlig korsning eller som används för avsiktlig korsning inom de kategorier som anges närmare i den nämnda bestämmelsen i förordningen om djuravel. Enligt förslaget ska hybridavelssvin på ansökan föras in i ett avelsregister, om djuret uppfyller de krav som föreskrivs i artikel 23 i förordningen om djuravel (*Införande av hybridavelssvin i register*). Enligt artikel 23.1 i förordningen om djuravel ska en avelsregisterförande sammanslutning på begäran i sina register föra in alla de hybridavelssvin av samma ras, linje eller korsning som uppfyller kraven i del 2 i bilaga II till förordningen om djuravel. Enligt artikel 23.2 i förordningen om djuravel får den avelsregisterförande sammanslutningen inte neka att i sina register föra in sådana hybridavelssvin som har registrerats på behörigt sätt i ett register som upprättats av en avelsregisterförande sammanslutning som har godkänts i samma eller i en annan medlemsstat.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs det om införande i stambok eller avelsregister av avelsdjur och deras könsceller och embryon som importerats från någon annan stat än medlemsstat, dvs., en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Enligt förslaget ska den stam-

bokförande eller avelsregisterförande sammanslutningen på ansökan i stambokens huvudavsnitt eller i ett avelsregister föra in avelsdjur som har importerats från någon annan stat än medlemsstat och avkomma från könsceller och embryon som har importerats från ett land utanför Europeiska unionen, om dessa uppfyller de krav som föreskrivs i artikel 36 i förordningen om djuravel (*Införande i stamböcker eller register av avelsdjur och avkomman från avelsmaterial som har förts in till unionen*). Kraven i bestämmelsen i artikel 36.1 i förordningen om djuravel innefattar bland annat att avelsdjuren eller donatorerna till könscellerna och embryona är införda i en stambok eller i ett register som förs av en stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning i avsändarlandet utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och att avelsdjuren innehåller de särdrag hos rasen som fastställts i det avelsprogram som genomförs av avelsorganisationen eller avelsaktören.

Det bör påpekas att ägaren av djuret inte har någon skyldighet att ansöka om införande av djuret i en stambok eller ett avelsregister även om djuret uppfyller kraven i fråga om införande i stambok eller avelsregister. Detta är således helt frivilligt. Däremot har en stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning inte rätt att neka att införa ett djur i stambok eller avelsregister, om djuret uppfyller förutsättningarna för införandet i stambok eller avelsregister.

Enligt föreslagna 4 mom. tillämpas paragrafens 2 och 3 mom. inte på ett sådant privat företag som bedriver verksamhet i ett slutet produktionssystem som avses i artikel 2.25 i förordningen om djuravel, vilket enligt bestämmelsen avser ett sådant privat företag som har ett avelsprogram i vilket inga uppfödare deltar eller i vilket ett begränsat antal uppfödare som är bundna till det privata företaget deltar genom att de har accepterat att leverera hybridavelssvin till företaget eller att få hybridavelssvin levererade från företaget. I Finland finns för närvarande inga sådana ovan avsedda privata företag som bedriver verksamhet i ett slutet produktionssystem. Vissa artiklar eller underpunkter i förordningen om djuravel tillämpas inte på de privata företag som bedriver verksamhet i ett slutet produktionssystem, som t.ex. skyldigheten att på ansökan registrera hybridavelssvin i det avelsregister som förs av privata företag som bedriver verksamhet i ett slutet produktionssystem.

Enligt föreslagna 5 mom. ska Livsmedelssäkerhetsverket fatta beslut om beviljande av tillstånd enligt artikel 19.2, del 3 i bilaga I och del 1 kapitel III i bilaga II till förordningen om djuravel som beviljas till stambokförande sammanslutningar. Med stöd av det tillstånd som avses i artikel 19.2 i förordningen om avelsdjur kan den stambokförande sammanslutningen göra undantag från förutsättningarna för införandet i stambokens huvudavsnitt i sådana fall då en ras som har försvunnit eller som löper stor risk att försvinna återskapas. Närmare bestämmelser om förutsättningarna för beviljandet av tillståndet finns i artikel 19 i förordningen om djuravel. Det tillstånd som avses del 3 i bilaga I till förordningen om djuravel gäller införandet i stamboken av de renrasiga avelsdjur som hör till hästdjuren i de fall där de har identifierats genom någon annan metod än genom ett betäckningsintyg. Den stambokförande sammanslutningen å andra sidan kan med stöd av det tillstånd som avses i del 1 kapitel III i bilaga II till förordningen om djuravel avvika från förutsättningarna för införandet i stambokens huvudavsnitt, om det är fråga om renrasiga avelsdjur som hör till utrotningshotade raser av nötkreatur, svin, får eller get eller av lantraser av får. De närmare förutsättningarna för beviljandet av de två sist nämnda tillstånden föreskrivs närmare i de nämnda bilagorna.

I 6 § 3 mom. i den gällande lagen om djuravelsverksamhet stryks bestämmelsen om att närmare bestämmelser om förutsättningarna för införande i stambok får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet, eftersom det finns uttömmande bestämmelser om detta i den nya Europeiska unionens lagstiftning om djuravel.

7 §. Härstamningsbevis. Det föreslås att paragrafen ändras så att terminologin motsvarar förordningen om djuravel och endast termen härstamningsbevis används i stället för termerna

härstamningsbevis och identitetshandling i den gällande lagen (det senare gällande hästdjur). Definitionen av härstamningsbevis finns i artikel 2.20 i förordningen om djuravel, enligt vilken det med härstamningsbevis avses bevis gällande härstamning samt attesteringar eller handelsdokument som utfärdas i pappersformat eller elektroniskt format för avelsdjur och avelsmaterial från dem och som ger information om härstamning, identitet och, i förekommande fall, resultatet av individprovning eller avelsvärdering. Enligt föreslagna 1 mom. ska ett sådant härstamningsbevis som avses i artikel 30 i förordningen om djuravel (*Utfärdande av samt innehåll i och format för härstamningsbevis som åtföljer avelsdjur och avelsmaterial från dem*) och som uppfyller vad som föreskrivs i förordningen om härstamningsbevis åtfölja djuret vid handel i en medlemsstat eller mellan medlemsstater med avelsdjur eller deras könsceller eller embryon som införts i stambok eller avelsregister. Kravet om att djuret ska åtföljas av ett härstamningsbevis ska gälla även då ett avelsdjur eller avkomman från dess könsceller eller embryon ska införas i en annan stambok eller ett annat avelsregister. Bestämmelsen gäller således endast den inre marknaden; det föreslås att bestämmelserna om härstamningsbeviset vid import från tredjeländer ska tas in i 8 § i lagen om djuravel. Enligt artikel 2.22 i förordningen om djuravel avses med ”handel” varje handling varigenom djur eller avelsmaterial från dem köps, säljs, utbyts eller på annat sätt förvärvas eller släpps ut inom unionen, inklusive inom en medlemsstat.

I artikel 30 i förordningen om djuravel föreskrivs bland annat om vilka instanser som har rätt att bevilja härstamningsbevis samt om de uppgifter som härstamningsbeviset ska innehålla. Enligt artikel 30.6 i förordningen om djuravel ska härstamningsbeviset innehålla de uppgifter som anges i bilaga V till förordningen om djuravel (*Uppgifter som ska anges i de härstamningsbevis som avses i kapitel VII*) och följa de mallar för härstamningsbevis som finns i de genomförandeakter som utfärdats med stöd av artikel 30.10, dvs. i förordningen om härstamningsbevis och förordningen som gäller hästpass med härstamningsbevis. Bilaga V till förordningen om djuravel innehåller utöver de allmänna bestämmelserna om härstamningsbevis även separata bestämmelser om de uppgifter som ska ingå i de olika härstamningsbevisen (renrasiga avelsdjur, sädesvätska från renrasiga avelsdjur, könsceller från renrasiga avelsdjur, embryon från renrasiga avelsdjur, hybridavelssvin, sädesvätska från hybridavelssvin, könsceller från hybridavelssvin och embryon från hybridavelssvin). Förordningen om härstamningsbevis innehåller separata blankettmallar för härstamningsbevisen vid handel på den inre marknaden och vid import från tredjeländer, dvs. till unionen (Ekonomiska samarbetsområdet) i enlighet med uppdelningen i bilaga V till förordningen om djuravel. Blankettmallen i förordningen om härstamningsbevis för den handel med avelsdjur som bedrivs på den inre marknaden gäller med avvikelse från de andra blankettmallarna inte de avelsdjur som hör till hästdjuren, utan dessa omfattas av förordningen som gäller hästpass med härstamningsbevis.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs det att härstamningsbevis endast får utfärdas av stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningar. Detta förslag bygger på bestämmelsen i artikel 30.2 i förordningen om djuravel. Enligt föreslagna 2 mom. får härstamningsbevis på grundval av uppgifter från den stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningen och om det är fråga om könsceller eller embryon dock även utfärdas av en sådan aktör som avses i artikel 31.1 i förordningen om djuravel (*Undantag från krav avseende utfärdande av samt innehåll i och format på härstamningsbevis för handel med avelsdjur och avelsmaterial från dem*). En motsvarande bestämmelse ingår i den gällande lagen om djuravelsverksamhet. Enligt artikel 31.1 i förordningen om djuravel kan den behöriga myndigheten tillåta att avelsmaterial åtföljs av ett härstamningsbevis som utfärdats på grundval av uppgifter från avelsorganisationen eller avelsverksamheten, av en seminstation, spermastation, embryosamlingsgrupp eller embryoproduktionsgrupp som godkänts för handel inom unionen med sådant avelsmaterial i enlighet med unionsrätten på området djurhälsa. Eftersom det i 20 § i lagen om djuravelsverksamhet föreskrivs att den som bryter mot skyldigheten att utfärda härstamningsbevis ska dömas för djuravelsförseelse, finns det skäl att föreskriva i lag om de instanser som

utfärda härstamningsbevisen. Således behöver Livsmedelssäkerhetsverket inte t.ex. fatta enskilda beslut i fråga om de spermastationer eller embryoöverföringsgrupper som har rätt att utfärda härstamningsbevis för könsceller eller embryon på grundval av uppgifter från den stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningen. En bestämmelse på lagnivå förbättrar dessutom aktörernas rättsskydd, eftersom aktörerna därmed kan säkerställa att deras härstamningsbevis för könscellerna eller embryona uppfyller de krav i förordningen om djuravel som gäller de instanser som är berättigade att bevilja härstamningsbevis. I momentet föreskrivs dessutom om aktörens skyldighet att utfärda härstamningsbevis på begäran. När det gäller detta motsvarar förslaget i sak den gällande lagstiftningen, eftersom skyldigheten att utfärda härstamningsbevis (tidigare härstamningsbevis eller identitetshandling) redan nu gäller enligt lagen om djuravelsverksamhet för den sammanslutning som för stambok eller motsvarande register.

Enligt föreslagna 3 mom. kan Livsmedelssäkerhetsverket utfärda närmare bestämmelser om härstamningsbevisen. I förordningen om djuravel föreskrivs det till vissa delar om möjligheten att avvika från kraven i Europeiska unionens lagstiftning om djuravel, t.ex. vad gäller innehållet i och formatet på härstamningsbeviset, om den behöriga myndigheten tillåter det. Om dessa undantagsmöjligheter föreskrivs det bland annat i artikel 31.2 och 31.3 samt i artikel 32.3 och 32.4 i förordningen om djuravel (*Undantag från krav avseende format på härstamningsbevis som utfärdats för renrasiga avelsdjur av hästdjur*). Enligt ovan nämnda artiklar är det den behöriga myndigheten i medlemsstaten som får tillåta undantag, och i bestämmelserna begränsas noggrant till vilka delar det kan göras undantag från bestämmelserna i förordningen om djuravel i fråga om innehållet i och formatet på härstamningsbeviset. Eftersom det föreslås att Livsmedelssäkerhetsverket ska vara den behöriga myndighet i Finland som avses i förordningen om djuravel, och de eventuella undantagen från innehållet i och formatet på härstamningsbeviset bör gälla alla aktörer jämnt, är det motiverat, ändamålsenligt och transparent att man genom Livsmedelssäkerhetsverkets föreskrifter kan bestämma om ibruktagandet av de ovannämnda undantagen i Finland.

8 §. Införsel av djur som används för avel och deras könsceller och embryon. I paragrafen föreskrivs det om de specialkrav som gäller vid import av avelsdjur och avelsdjurs könsceller och embryon från ett tredjeland, dvs. från någon annan stat än en medlemsstat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Enligt föreslagna 1 mom. ska sådana avelsdjur eller könsceller eller embryon från avelsdjur som har förts in i en stambok eller ett avelsregister som förs av ett avelsorgan som avses i artikel 34 i förordningen om avelsdjur (*Upptagande av avelsorgan på förteckningen*), när de importeras till Finland från en annan stat än en medlemsstat, åtföljas av ett härstamningsbevis, om avsikten är att dessa avelsdjur eller avkomman från könscellerna eller embryona ska föras in i en stambok eller ett avelsregister i Finland. Med härstamningsbevis ska avses ett i 7 § 1 mom. avsett härstamningsbevis som beskrivs i den detaljerade motiveringen till det ovannämnda momentet. Kravet om införande i stambok eller avelsregister i tredjeland eller kravet om att djuret ska åtföljas av ett härstamningsbevis är inga nya krav, eftersom dessa krav ingår i den gällande paragrafens 1—3 mom. Förslaget bygger på bestämmelsen i artikel 30.5 i förordningen om djuravel.

Med den stambok eller det avelsregister som avses i artikel 34 i förordningen om djuravel och som förs över avelsdjur avses en sådan stambok eller ett sådant avelsregister som förs av ett sådant avelsorgan i ett tredjeland som ingår i den förteckning av kommissionen som avses i artikel 34. Enligt artikel 2.7 i förordningen om djuravel avses med avelsorgan en organisation eller förening för uppfödare, rasförening, privat företag, boskapsuppfödningorganisation eller offentligt organ i ett tredjeland som har godkänts av det tredjelandet i samband med införsel till unionen av renrasiga avelsdjur av nötkreatur, svin, får, get eller hästdjur eller av hybridavelssvin för avel. Kommissionen fattar således beslutet om att ett tredjelands avelsorgan ska godkännas för förteckningen och upprättar, uppdaterar och offentliggör förteckningen över de

avelsorgan i tredjeländer som uppfyller de krav som föreskrivs i artikel 34 eller 35 i förordningen om djuravel (*Likvärdighet för de åtgärder som tillämpas för djuravel i tredjeländer*). För att ett avelsorgan ska godkännas till den nämnda förteckningen med stöd av artikel 34 ska det uppfylla de krav som föreskrivs i 34.2, vilka bland annat gäller avelsprogram (t.ex. om införande i stambok eller avelsregister av avelsdjur, godkännande av avelsdjur för avel, användning av avelsdjurs könsceller och embryon för prövning och avel samt om metoderna för individprövning och avelsvärdering) samt kravet om att avelsorganet i fråga ska övervakas eller kontrolleras av en offentlig inrättning i det berörda tredjelandet. Enligt artikel 34.3 i förordningen om djuravel kan kommissionen besluta att med stöd av artikel 35 föra in alla avelsorgan av ett visst tredjeland i den förteckning som avses i artikel 34, om kommissionen anser att tredjelandet i fråga har infört åtgärder som motsvarar åtgärderna enligt förordningen om djuravel, t.ex. vid godkännandet av stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningar, godkännande av avelsprogram eller införande i stambok av renrasiga avelsdjur och införande i avelsregister av hybridavelssvin.

Enligt föreslagna 1 mom. gäller kravet om att djuret ska åtföljas av ett härstamningsbevis endast sådana avelsdjur som ska föras in i en stambok eller ett avelsregister i Finland. Även vad gäller könsceller och embryon till avelsdjur gäller kravet om härstamningsbeviset endast sådana könsceller och embryon från avelsdjur vars avkomma ska föras in i en stambok eller ett avelsregister i Finland. Även till denna del bygger förslaget på bestämmelsen i artikel 30.5 i förordningen om djuravel. Bilaga III till förordningen om härstamningsbevis innehåller blankettmallar för härstamningsbevis för renrasiga avelsdjur och deras könsceller och embryon som importeras till unionen, och bilaga IV till förordningen innehåller motsvarande blankettmallar för hybridavelssvin. Vid import från ett tredjeland till Finland av ett avelsdjur som inte ska föras in i en stambok eller ett avelsregister i Finland, behöver avelsdjuret dock inte åtföljas av det härstamningsbevis som avses i momentet.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs det om tillämpningen av den s.k. konventionella tullsatsen vid import från tredjeländer av renrasiga avelsdjur, och när det gäller detta bygger förslaget på bestämmelsen i artikel 37 i förordningen om djuravel (*Kontroller avseende rätten till den konventionella tullsatsen för renrasiga avelsdjur som förs in till unionen*). Bestämmelserna om den konventionella tullsatsen, till vilken det hänvisas i artikel 37 i förordningen om djuravel, finns i rådets förordning (EEG) nr 2658/87 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen. I den förordningen föreskrivs det bland annat om en varunomenklatur (dvs. om en kombinerad nomenklatur eller förkortat CN) och enligt bilaga I till den förordningen är de renrasiga avelsdjur som är nötkreatur, svin, får, getter och hästdjur samt sädesvätska av nötkreatur befriade från de konventionella tullsatserna. I sådana fall när det krävs att en konventionell tullsats på importen av ett renrasigt avelsdjur ska tillämpas, föreslås det att det ska krävas att de handlingar som avses i artikel 37 i förordningen om djuravel ska uppvisas för Tullen. Om det krävs att den konventionella tullsatsen ska tillämpas, ska enligt artikel 37.1 i förordningen om djuravel ett renrasigt avelsdjur som importeras från ett tredjeland åtföljas bland annat av ett härstamningsbevis och av en handling som visar att det renrasiga avelsdjuret ska föras in i en stambok eller ett avelsregister i Finland.

Bestämmelser om veterinär gränskontroll av djur som importeras från tredjeland till Finland finns i lagen om veterinär gränskontroll (1192/1996), och dessa bestämmelser gäller således bland annat alla de djur som importeras från tredjeland till Finland. I artikel 37 i förordningen om djuravel ställs det dock ytterligare krav på de saker som ska kontrolleras vid de veterinära gränskontrollerna i sådana fall då det begärs att den konventionella tullsatsen ska tillämpas på ett renrasigt avelsdjur. Därför ska det i paragrafens 2 mom. föreskrivas att man även ska kontrollera de omständigheter som anges i artikel 37.2 i förordningen om djuravel i samband med en veterinär gränskontroll när det krävs att den konventionella tullsatsen ska tillämpas. Enligt artikel 37.2 i förordningen om djuravel ska man i samband med den veterinära gränskontrollen

kontrollera att sändningen, dvs. det renrasiga avelsdjuret, åtföljs av de handlingar som avses i artikeln och att sändningens innehåll och anteckningar motsvarar de uppgifter som ges i handlingarna. Dessa faktorer ska således kontrolleras i samband med den veterinära gränskontrollen vid sidan av alla övriga saker som ska kontrolleras.

Bestämmelserna i 4 och 5 mom. i den gällande paragrafen stryks. Genom förordningen om djuravel upphävs i enlighet med det ovannämnda bland annat rådets direktiv 94/28/EG, med stöd av vilket kommissionens beslut 95/509/EG som avses i gällande 4 mom. i paragrafen har utfärdats, och därmed behövs dessa bestämmelser inte längre. I förordningen om djuravel föreskrivs det uttömmande om införseln av avelsdjur samt av införseln av könsceller och embryon till avelsdjur, och därför ska det inte längre vara nödvändigt eller möjligt att utfärda närmare bestämmelser om införseln genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet, vilket betyder att bestämmelsen i gällande 5 mom. i paragrafen om ministeriets bemyndigande att utfärda förordningar stryks.

10 §. Livsmedelssäkerhetsverket. Det föreslås att paragrafen kompletteras med en bestämmelse om att Livsmedelssäkerhetsverket ska vara den behöriga myndighet som avses i artikel 2.8 i förordningen om djuravel. Enligt den ovannämnda artikeln avses med behörig myndighet de myndigheter i medlemsstaterna som med stöd av förordningen om djuravel ansvarar bland annat för godkännandet av stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningar, godkännandet av de avelsprogram som de genomför på avelsdjur samt den offentliga kontrollen av stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningar. Dessa uppgifter sköts redan nu av Livsmedelssäkerhetsverket, och därför är uppgifterna vad gäller detta inte nya, utan avsikten är att förtydliga den lagstiftning som gäller den behöriga myndigheten. Dessutom ska aktörerna ha klart för sig vilken myndighet i Finland som är behörig att fatta de beslut som den behöriga myndigheten enligt förordningen om djuravel ska fatta och meddela. För den behöriga myndigheten gäller också många andra uppgifter, rättigheter och skyldigheter som föreskrivs i förordningen om djuravel för den behöriga myndigheten. En sådan är t.ex. bestämmelsen i artikel 38 i förordningen om djuravel (*Behöriga myndigheter som genomför ett avelsprogram på renrasiga avelsdjur*), enligt vilken den behöriga myndigheten i vissa situationer själv får genomföra ett avelsprogram för en ras av renrasiga avelsdjur.

11 §. Tullen. Det föreslås att ordalydelsen i paragrafen ändras så att djur som används för avel ersätts av termen avelsdjur. I paragrafens sakinnehåll föreslås inga ändringar.

12 §. Tillsyn. Det föreslås att paragrafens 1 mom. ändras enligt förordningen om djuravel så att det föreskrivs att Livsmedelssäkerhetsverket även ska utöva tillsyn över avelsregisterförande sammanslutningars verksamhet.

Dessutom ska ordalydelsen i paragrafens 2 mom. ändras så att djur som används för avel ändras till avelsdjur. Några ändringar i sak föreslås inte i paragrafen i förhållande till den gällande lagen.

13 §. Inspektionsrätt. Det föreslås att paragrafens 1 mom. ändras så att Livsmedelssäkerhetsverkets inspektionsrätt utvidgas enligt terminologin i förordningen om djuravel så att rätten även gäller avelsregisterförande sammanslutningar, men detta betyder dock inte en ändring av sakinnehållet jämfört med den gällande lagstiftningen eller att de instanser som omfattas av Livsmedelssäkerhetsverkets inspektionsrätt utökas. När det gäller de saker som Livsmedelssäkerhetsverkets inspektionsrätt ska omfatta, ska det till lagen fogas en bestämmelse om att verket även har rätt att inspektera elektroniska informationshanteringssystem. Detta förslag bygger på bestämmelsen i artikel 46.1 b) i förordningen om djuravel (*Skyldigheter för aktörer som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet*).

Dessutom föreslås det i paragrafens 1 mom. en bestämmelse om att kommissionen och de sakkunniga som utnämnts av kommissionen har rätt att delta i de inspektioner som Livsmedelssäkerhetsverket utför. I fråga om detta bygger förslaget på artikel 53.1 i förordningen om djuravel (*Kommissionens kontroller i medlemsstaterna*), enligt vilken kommissionens sakkunniga har rätt att inom ramen för förordningen om djuravel genomföra kontroller i medlemsstaterna med syftet att bland annat kontrollera efterlevnaden av bestämmelserna i förordningen och förfarandena för genomförandet samt att de offentliga tillsynssystemen och de behöriga myndigheter som använder dem fungerar. Syftet är också att göra utredningar och samla in uppgifter t.ex. om problem med tillämpningen och verkställigheten av bestämmelserna i förordningen. Enligt artikel 53.3 kan de kontroller som genomförs av kommissionens sakkunniga omfatta kontroller på plats som genomförs i samarbete med de behöriga myndigheter som genomför offentlig kontroll, dvs. i Finland Livsmedelssäkerhetsverket. Enligt artikel 53.4 i förordningen om djuravel kan medlemsstaternas sakkunniga bistå kommissionens sakkunniga, och då ska dessa ges samma rätt till tillträde och till information som kommissionens egna sakkunniga. Inspektioner får dock inte heller i fortsättningen utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur.

Paragrafens 2 mom. ändras så att det inte endast är stambokförande sammanslutningar, utan även avelsregisterförande sammanslutningar, som är skyldiga att på Livsmedelssäkerhetsverkets begäran ge behövlig hjälp vid genomförandet av kontroller. I momentets sakinnehåll föreslås inga ändringar.

14 §. Administrativa tvångsmedel i fråga om stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningar. I paragrafen föreskrivs det om de åtgärder som Livsmedelssäkerhetsverket får vidta i sådana fall då en stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning inte uppfyller förutsättningarna för godkännande eller försummar eller bryter mot de skyldigheter i fråga om dess verksamhet som föreskrivs i förordningen om djuravel eller lagen om djuravelsverksamhet. Förslaget grundar sig på bestämmelserna i artikel 47 i förordningen om djuravel (*Åtgärder vid konstaterade fall av bristande efterlevnad*). I den gällande lagen om djuravelsverksamhet föreskrivs det om Livsmedelssäkerhetsverkets möjlighet att delvis eller helt återkalla godkännandet av en stambokförande sammanslutning. Förslaget i 1 mom. motsvarar sakinnehållet i bestämmelsen i den gällande lagen, enligt vilket Livsmedelssäkerhetsverket först ska ge den stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningen en skriftlig uppmaning att avhjälpa bristen, som även ska innehålla en tidsfrist inom vilken de konstaterade bristerna, försummelserna eller överträdelserna ska avhjälpas, om inte en tidsfrist är uppenbart onödig.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs det om de situationer där ett förbud som utfärdas av Livsmedelssäkerhetsverket gäller införandet i stambok eller avelsregister eller beviljandet av härstamningsbevis. En förutsättning för utfärdande av förbud är i bägge situationerna att den stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningen inte har avhjälpit bristen, försummelsen eller överträdelsen inom den angivna tiden. I sådana situationer får Livsmedelssäkerhetsverket bestämma att införandet av avelsdjur i stamboken eller avelsregistret uppskjuts. En sådan situation kunde vara t.ex. då om det finns oklarheter i den stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningens verksamhet till exempel i fråga om konstaterandet av embryons härstamning eller beräkningen av avelsvärden. Detta förslag bygger på bestämmelsen i artikel 47.1 tredje stycket led a) i förordningen om djuravel. Om det å andra sidan har konstaterats oklarheter eller fel i härstamningsbevisens innehåll, får Livsmedelssäkerhetsverket även bestämma att den stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningen ska avbryta beviljandet av härstamningsbevis. Detta förslag bygger på bestämmelsen i artikel 47.1 tredje stycket led c) i förordningen om djuravel. Felen i härstamningsbevisen kan t.ex. gälla ett systematiskt fel i uppgifterna om djurets härstamning eller i de uppgifter som förts in i stamboken.

I paragrafens 3 *mom.* föreskrivs det om avbrytande och återkallande av godkännande av avelsprogram, och i fråga om detta bygger förslaget på bestämmelsen i artikel 47.1 tredje stycket led d) i förordningen om djuravel. Enligt förslaget ska Livsmedelssäkerhetsverket avbryta det godkända avelsprogrammets giltighet eller helt återkalla godkännandet av avelsprogrammet, om en stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning trots en skriftlig uppmaning upprepat, kontinuerligt eller allmänt underlåter att iakttä kraven för det godkända avelsprogrammet. Bestämmelser om godkännandet av härstamningsbeviset och om dess innehåll finns i 4 § i lagen om djuravelsverksamhet och i artiklarna 8.3 och 12 i förordningen om djuravel.

I paragrafens 4 *mom.* föreskrivs det om återkallande av godkännande av stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningar, och i fråga om detta bygger förslaget på bestämmelsen i artikel 47.1 tredje stycket led f) i förordningen om djuravel. Om en stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning trots en skriftlig uppmaning upprepat, kontinuerligt eller allmänt inte uppfyller de krav som föreskrivs i artikel 4.3 i förordningen om djuravel, ska Livsmedelssäkerhetsverket helt återkalla godkännandet av den stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningen. I artikel 4.3 i förordningen om djuravel föreskrivs det om de krav som den stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningen kontinuerligt ska uppfylla. Att återkalla godkännandet kan bli aktuellt t.ex. då det konstateras att en stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning inte klarar att sköta dess uppgifter med förandet av stambok eller avelsregister t.ex. på grund av brister i fråga om erhållandet eller hanteringen av uppgifter.

15 §. Förbud mot användning. Det föreslås att ordalydelsen i paragrafens 2 *mom.* i lagen om djuravelsverksamhet ändras så att djur som används för avel ersätts av termen avelsdjur. I momentets sakinnehåll föreslås inga ändringar.

15 a §. Förbud mot genomförande av avelsprogram som inte är godkända. I lagen om djuravelsverksamhet föreslås en ny 15 a § om Livsmedelssäkerhetsverkets rätt att i vissa fall förbjuda genomförandet av ett avelsprogram som den som bedriver djuravelsverksamhet har planerat för eget bruk, dvs. ett annat avelsprogram än ett sådant som avses i 4 § i lagen om djuravelsverksamhet. Enligt förordningen om djuravel är det inte förbjudet att genomföra sådana privata avelsprogram som är avsedda för uppfödarens eget bruk. På nationell nivå kan genomförandet av sådana avelsprogram dock regleras eller begränsas med stöd av artikel 1.5 i förordningen om djuravel (*Syfte och tillämpningsområde*). I Finland har man ansett det vara ändamålsenligt att den behöriga myndigheten, dvs. Livsmedelssäkerhetsverket, bör ha rätt att i vissa fall ingripa i genomförandet av andra avelsprogram än de som är godkända. I skäl 22 i förordningen om djuravel tas det upp exempel på situationer där det är möjligt att ingripa i genomförandet av ett avelsprogram som inte är godkänt. Enligt förslaget kan Livsmedelssäkerhetsverket neka att genomföra ett avelsprogram som inte är godkänt, när avelsverksamheten leder till handel med avelsdjuren eller deras könsceller eller embryon. I fråga om detta finns skäl att lyfta fram bestämmelsen i 7 § i lagen om djuravelsverksamhet och artikel 30.2 i förordningen om djuravel, som gäller att härstamningsbevis endast får beviljas av en sammanslutning som har godkänts som stambokförande sammanslutning för den berörda rasen av djurarten eller som avelsregisterförande sammanslutning för hybridavelssvin. Härstamningsbeviset ska åtfölja avelsdjuren och deras könsceller eller embryon bland annat vid handel med dem. Därmed får inga andra instanser än de som genomför godkända avelsprogram utfärda härstamningsbevis eller bedriva handel med sådana djur eller könsceller eller embryon av dem som ingår i ett godkänt avelsprogram. Livsmedelssäkerhetsverket kan neka ett genomförande av ett avelsprogram som inte är godkänt även i sådana fall då genomförandet av avelsprogrammet kan äventyra ett avelsprogram som en stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning genomför för samma djurarts ras. En sådan situation kan uppstå t.ex. när ett avelsprogram som inte är godkänt genomförs så att det tävlar om en djurpopulation av samma

djurarts ras och djurpopulationen är så liten att konkurrensen äventyrar genomförandet av det godkända avelsprogrammet.

Enligt föreslagna 2 mom. ska ett förbud iakttas trots att ändring har sökts, om inte besvärsmyndigheten på samma sätt som vid det förbud mot användning som avses i 15 § i lagen om djuravelsverksamhet förbjuder verkställigheten av beslutet eller bestämmer att verkställigheten ska avbrytas.

16 §. *Register över stambokförande och avelsregisterförande sammanslutningar. Rubriken för paragrafen och paragrafens 1 mom. och den föreslagna 4 mom., som till sakinnehållet motsvarar 3 mom. i den gällande paragrafen, ändras så att avelsregisterförande sammanslutningen läggs till i dem. Sakinnehållet i rubriken för paragrafen och i de nämnda momenten föreslås dock inte bli ändrat.*

Det föreslås att 2 mom. ändras så att det i registret även ska föras in uppgifter om de tillsynsåtgärder som vidtagits och om resultaten av dem. Den föreslagna ändringen är motiverad eftersom det föreskrivs i förordningen om djuravel att den behöriga myndigheten är skyldig att genomföra offentlig kontroll. Enligt artikel 45 i förordningen om djuravel (*Skriftlig dokumentation om offentlig kontroll*) ska de behöriga myndigheterna upprätta skriftlig dokumentation om varje offentlig kontroll som de genomför. Denna skriftliga dokumentation ska enligt artikeln innehålla en beskrivning av syftet med den offentliga kontrollen, de kontrollmetoder som tillämpats, resultaten av den offentliga kontrollen samt i förekommande fall de åtgärder som de behöriga myndigheterna kräver att aktörerna ska vidta till följd av den offentliga kontrollen. Kommissionen genomför med stöd av förordningen om djuravel kontroller även i medlemsstaterna, bland annat kontroller där man säkerställer att medlemsstatens tillsynssystem fungerar korrekt, och detta är en ytterligare orsak till att registreringen av tillsynsuppgifter är nödvändig. Bestämmelser om den kontroll som kommissionen genomför finns i kapitel XI i förordningen om djuravel (*Kommissionens kontroller*).

I paragrafens 3 mom. föreskrivs det om den elektroniska förteckning över stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningar som Livsmedelssäkerhetsverket ska offentliggöra. En liknande bestämmelse finns i 2 mom. i den gällande paragrafen, men för tydlighetens skull behövs det ett eget moment för detta. Enligt förslaget ska Livsmedelssäkerhetsverket över stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningar elektroniskt offentliggöra en sådan förteckning som avses i artikel 7 i förordningen om djuravel (*Förteckning över erkända avelsorganisationer och avelsverksamheter*) och i kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 2017/716 om bestämmelser för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1012 vad gäller de förslag som ska användas för de uppgifter som ska ingå i förteckningarna över erkända avelsorganisationer och avelsverksamheter.

I artikel 7 i förordningen om djuravel föreskrivs det om medlemsstaternas skyldighet att upprätta och uppdatera en förteckning över de aktörer som godkänts som stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningar och som har åtminstone ett godkänt avelsprogram. Enligt bestämmelsen ska förteckningen offentliggöras, vilket i praktiken betyder att förteckningen ska publiceras på en webb-sida. I artikel 7.2 i förordningen om djuravel föreskrivs det om de uppgifter som ska ingå i den förteckning som offentliggörs. Uppgifterna omfattar bland annat namnet på, kontaktuppgifterna till samt eventuell webbadress till den stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningen och när det gäller renrasiga avelsdjur, den ras eller, när det gäller hybridavelssvin, den ras, linje eller korsning som omfattas av varje avelsprogram som har godkänts för ovanavsedda sammanslutningar samt det geografiska område där man har för avsikt att genomföra avelsprogrammen. När det gäller hästdjur ska förteckningen dessutom innehålla namn på och kontaktuppgifter till den sammanslutning som för stamboken över rasens ursprung. Om godkännandet av en stambokförande eller avelsregisterförande

sammanslutning återkallas eller om godkännandet av ett avelsprogram avbryts eller återkallas, ska utan obefogat dröjsmål även denna information ingå i den förteckning som avses ovan.

I kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 2017/716 föreskrivs det närmare om de uppgifter som ska ingå i den förteckning som avses i artikel 7 i förordningen om djuravel samt om de blankettmallar enligt vilka uppgifterna ska anges. I denna genomförandeförordning av kommissionen finns det blankettmallar för sammanslutningar som för stambok över renrasiga avelsdjur (separata blankettmallar för nötkreatur, svin, får, getter och hästdjur) och en blankettmall för sammanslutningar som för avelsregister över hybridavelssvin.

I 4 mom. i den gällande paragrafen stryks bestämmelsen om att närmare bestämmelser om införande av registeruppgifter och om det förfarande som ska tillämpas vid offentliggörandet av förteckningen får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet. Uttömmande bestämmelser om det förfarande som ska tillämpas vid offentliggörandet av förteckningen finns i den nya Europeiska unionens lagstiftning om djuravel. Några närmare bestämmelser om införandet av registeruppgifter har inte behövts under den tid lagen om djuravelsverksamhet har varit i kraft, och därför föreslås det att bestämmelsen stryks såsom onödig.

17 §. Myndigheters rätt att få uppgifter och utlämnande av uppgifter. Bestämmelserna i paragrafens 1 och 2 mom. föreslås bli tekniskt ändrade så att myndighetens rätt att få uppgifter och lämna ut uppgifter även gäller avelsregisterförande sammanslutningar. I paragrafens sakinhåll föreslås inga ändringar.

20 §. Djuravelsförseelse. Paragrafen ändras på grund av terminologin i förordningen om djuravel så att även införandet i avelsregister nämns och så att härstamningsbevis eller identitetshandling ersätts med härstamningsbevis. När det gäller detta föreslås inga ändringar i paragrafens sakinhåll. Det föreslås att djuravelsförseelse även ska avse uppsåtligt brott mot det i 15 a § i denna lag avsedda förbudet mot att genomföra ett avelsprogram som inte är godkänt.

3 Propositionens konsekvenser

Propositionen har inga konsekvenser för statsfinanserna.

När det gäller myndigheternas uppgifter kan man konstatera att Livsmedelssäkerhetsverket redan i nuläget är behörig myndighet i fråga om de myndighetsuppgifter som hänför sig till genomförandet av lagen om djuravelsverksamhet, dvs. uppgifter t.ex. gällande godkännandet av stambokförande sammanslutningar och tillsynen över dem. I och med bestämmelserna i förordningen om djuravel kommer uppgifterna vid Livsmedelssäkerhetsverket att öka en aning jämfört med nuläget, eftersom tillsynsskyldigheterna i förordningen om djuravel är mer omfattande och t.ex. skyldigheten att regelbundet göra stickprov medför en ny uppgift för Livsmedelssäkerhetsverket. De ovannämnda uppgifterna medför dock inga tilläggsresursbehov för Livsmedelssäkerhetsverket, utan verket bedöms klara av uppgifterna med nuvarande personalresurser.

Denna regeringsproposition inverkar inte på ställningen hos eller skyldigheterna för de stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningar som är verksamma inom djuravelssektorn eller övriga aktörer inom branschen, eftersom det inte föreskrivs några sådana nationella krav som är striktare än de bestämmelser som finns i förordningen om djuravel. De beslut om godkännande av stambokförande sammanslutningar som fattats före ikraftträdandet av lagförslaget i denna proposition ska fortfarande bli i kraft, vilket betyder att dessa sammanslutningar inte behöver ansöka om godkännande på nytt efter det att lagen har trätt i kraft.

Innan det lagförslag som ingår i regeringspropositionen träder i kraft kommer de stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningar som för närvarande har godkänts dock vara tvungna att ändra sina regler och göra vissa ändringar och preciseringar i sina godkända avelsprogram samt eventuellt i stambokens uppbyggnad på grund av bestämmelserna i förordningen om djuravel. Enligt den nuvarande uppfattningen ska sammanslutningarna komplettera sina regler så att de överensstämmer med bestämmelserna i förordningen om djuravel bland annat i fråga om djuruppfödarnas rättigheter. Dessutom ska de stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningarna se till att deras godkända avelsprogram för varje djurarts del följer bestämmelserna i förordningen om djuravel innan förordningen om djuravel blir tillämplig i medlemsstaterna, dvs. före den 1 november 2018. Detta medför i viss grad satsningar av de stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningarna innan förordningen om djuravel börjar tillämpas, men hur stor arbetsbördan av dessa åtgärder blir är svårt att bedöma. Även arbetsmängden i de olika sammanslutningarna kommer att variera, eftersom en del av sammanslutningarna för stambok endast över en enda ras av djurarten, medan andra stambokförande sammanslutningar kan föra stambok över flera raser av en och samma djurart, som t.ex. Faba anl som för stambok över sammanlagt 19 olika raser av nötkreatur.

Ändringarna i reglerna, avelsprogrammen och stamböckerna kommer att medföra en ökad arbetsmängd även för Livsmedelssäkerhetsverket före den 1 november 2018. Livsmedelssäkerhetsverket måste se över de ändrade reglerna för de godkända stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningarna samt avelsprogrammen och stamböckernas uppbyggnad för att säkerställa att de uppfyller de krav som föreskrivs i förordningen om djuravel. Dessutom har Livsmedelssäkerhetsverket en viktig roll vad gäller att anvisa, styra och utbilda aktörerna. De ovannämnda uppgifterna medför dock inga tilläggsresursbehov för Livsmedelssäkerhetsverket, utan verket bedöms klara av uppgifterna med nuvarande personalresurser.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid jord- och skogsbruksministeriet i samarbete med Livsmedelssäkerhetsverket.

Utlåtande om utkastet till proposition begärdes av justitieministeriet, finansministeriet, Rådet för bedömning av lagstiftningen, Livsmedelssäkerhetsverket, Naturresursinstitutet, veterinärmedicinska och agrikultur-forstvetenskapliga fakulteterna vid Helsingfors universitet, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK rf, Finlands Veterinärförbund rf, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf, Eestin raskaat vetohevoset ry, Faba anl, Figen Oy, Föreningen Ålandsfåret rf, ProAgria Keskusten Liitto, Finlands Hippios rf, Suomen Irlannincobyhdistys - FSIC ry, Finnpig Oy, HH Embryo Oy, Semex Finland Oy och Viking Genetics Finland Oy.

Utlåtanden om propositionen lämnades av finansministeriet, Livsmedelssäkerhetsverket, Naturresursinstitutet, agrikultur-forstvetenskapliga fakulteten vid Helsingfors universitet, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK rf, Faba anl, Föreningen Ålandsfåret rf och Finlands Hippios rf.

Livsmedelssäkerhetsverket och Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK rf kom inte med några ändringsförslag i fråga om propositionen. I de övriga utlåtandena föreslogs det i huvudsak preciseringar i avsnittet om nuläget, i motiveringarna till ändringsförslagen och i avsnittet om konsekvensbedömningarna. Agrikultur-forstvetenskapliga fakulteten vid Helsingfors universitet föreslog att lagens tillämpningsområde ska utvidgas så att det även gäller pålsdjur, medan Naturresursinstitutet föreslog att detta ska övervägas. I utlåtandet från agrikultur-forstvetenskapliga fakulteten vid Helsingfors universitet föreslogs det dessutom

kompletteringar till de delar som gäller innehållet i avelsprogrammet i förordningen om djuravel samt artikel 38 i förordningen.

Lagförslaget har inte ändrats på grund av utlåtandena. Lagens tillämpningsområde bestäms helt och hållet på basis av bestämmelserna i förordningen om djuravel, och de övriga föreslagna kompletteringarna ingår i förordningen om djuravel och finns i sådana bestämmelser som är direkt tillämpliga i medlemsstaterna. I avsnittet om nuläget i propositionen har ett avsnitt ur inledningen preciserats och kompletterats med anledning av utlåtandet av agrikulturförstvetenskapliga fakulteten vid Helsingfors universitet. Propositionens konsekvensbedömningar har kompletterats vad gäller Livsmedelssäkerhetsverkets personalresurser med anledning av finansministeriets utlåtande. I propositionen har inte gjorts andra ändringar med anledning av utlåtandena.

5 Samband med andra propositioner

Den 22 februari 2018 överlämnades regeringens proposition till riksdagen om förslag till lag om Livsmedelsverket och till vissa lagar i samband med den (RP 8/2018 rd). Den propositionen innehåller ett förslag om att lagen om Livsmedelssäkerhetsverket ska upphävas på grund av att bland annat de nuvarande uppgifterna för Livsmedelssäkerhetsverket föreslås bli överförda till det nya Livsmedelsverket från och med ingången av 2019. Om riksdagen godkänner förslaget om lagen om Livsmedelsverket i ovannämnda proposition, bör den propositionens bestämmelser i fråga om Livsmedelssäkerhetsverket ändras vid behandlingen i riksdagen så att de gäller Livsmedelsverket (3, 4, 6, 7, 10, 12—15, 15 a, 16 och 17 §). I lagen bör dessutom tas in en övergångsbestämmelse om att det som i lagen om djuravelsverksamhet avses med Livsmedelsverket ska avse Livsmedelssäkerhetsverket under tiden mellan 1 november 2018 och 31 december 2018.

6 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 november 2018 i samband med att förordningen om djuravel blir tillämplig i medlemsstaterna.

Enligt den föreslagna övergångsbestämmelsen ska de beslut om godkännande av stambokförande sammanslutningar som fattats före denna lags ikraftträdande förbli i kraft. Enligt den föreslagna övergångsbestämmelsen ska på de ansökningar som har blivit anhängiga före lagens ikraftträdande tillämpas både bestämmelserna i förordningen om djuravel och bestämmelserna i lagförslaget i denna regeringsproposition.

7 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Genom lagen om djuravelsverksamhet upphävdes den husdjurshållningslag som ansågs problematisk med tanke på grundlagen, och dessutom togs de bestämmelser om djuravelsverksamhet och import från tredjeländer som tidigare ingick i hästhushållningslagen och som ansågs problematiska med tanke på grundlagen in i lagen om djuravelsverksamhet. Husdjurshållningslagen och hästhushållningslagen har innehållit flera bemyndiganden att utfärda närmare bestämmelser genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet. I de nämnda lagarna fanns inte heller några grundläggande bestämmelser om import av avelsdjur samt deras könsceller och embryon, utan bestämmelserna om detta fanns endast i ett beslut av jord- och skogsbruksministeriet. I samband med beredningen av lagen om djuravelsverksamhet lyfte man upp till lagnivå sådana bestämmelser som tidigare endast fanns i förordningar och i beslut av jord- och skogsbruksministeriet trots att det ur grundlagssynvinkel skulle ha krävts grundläggande bestämmelser om detta på lagnivå. Under beredningen av lagen om djuravelsverksamhet fäste man uppmärksamhet vid grundlagens 80 § i grundlagsutskottets utlåtanden (t.ex.

GrUU 25/2005 rd, GrUU 37/2005 rd, GrUU 43/2006 rd, GrUU 34/2009 rd och GrUU 34/2012 rd vad gällde uppfyllandet av de framförda förutsättningarna i fråga om exakthet och noggrann avgränsning i bemyndigandena att utfärda förordning).

Den gällande lagen om djuravelsverksamhet innehåller flera bemyndiganden att utfärda närmare bestämmelser genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet. Dessa bemyndiganden gäller bland annat de djurarter som ska höra till lagens tillämpningsområde, innehållet i reglementet (avelsprogram enligt den gällande terminologin), uppgifter som ska införas i stamboken, införande av djur i stamboken, innehållet i härstamningsbeviset samt de utredningar som behövs vid import och deras innehåll. Eftersom förordningen om djuravel innehåller sådana bestämmelser om det som nämns ovan som är direkt tillämpliga i medlemsstaterna, föreslås det att man stryker de bemyndiganden i lagen om djuravelsverksamhet som gäller att utfärda närmare bestämmelser om det ovannämnda genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet. Dessa förordningar av jord- och skogsbruksministeriet ska upphävas genom en separat förordning som träder i kraft samtidigt som lagförslaget i denna regeringsproposition, dvs. den 1 november 2018.

Den regeringsproposition som nu bereds innehåller ett förslag om att Livsmedelssäkerhetsverket ska få utfärda närmare föreskrifter om härstamningsbevis inom ramen för bestämmelserna i förordningen om djuravel. Enligt 80 § 2 mom. i grundlagen kan även andra myndigheter genom lag bemyndigas att utfärda rättsnormer i bestämda frågor, om det med hänsyn till föremålet för regleringen finns särskilda skäl och regleringens betydelse i sak inte kräver att den sker genom lag eller förordning. Tillämpningsområdet för ett sådant bemyndigande ska vara exakt avgränsat. Det bemyndigande att utfärda föreskrifter som föreslås för Livsmedelssäkerhetsverket begränsas således av den detaljerade Europeiska unionens lagstiftning om djuravel, dvs. i praktiken artiklarna 31.2, 31.3, 32.3 och 32.4, enligt vilka medlemsstatens behöriga myndighet får tillåta undantag. Livsmedelssäkerhetsverkets bemyndigande är dessutom avgränsat till sådant som är av teknisk natur, som t.ex. att de mallar för härstamningsbevis som avses i förordningen om djuravel inte behöver användas i vissa särskilda situationer eller att de uppgifter som ska ingå i härstamningsbevisen och som anges i förordningen om djuravel kan ingå i andra handlingar som avelsdjuret åtföljs av. Därför kan det bemyndigande som föreslås för Livsmedelssäkerhetsverket anses uppfylla kraven i 80 § i grundlagen och de villkor som har förts fram i grundlagsutskottets etablerade praxis (t.ex. GrUU 34/2012 rd).

I propositionen föreslås det att Livsmedelssäkerhetsverket även ska få använda andra administrativa tvångsmedel gentemot en stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning utöver den möjlighet i gällande lag som gäller att helt återkalla godkännandet av en stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning. Till denna del bygger förslaget på den tvingande bestämmelsen i artikel 47 i förordningen om djuravel. De stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningarna, som till exempel Finlands Hippos rf eller Faba osk, är inte näringsidkare som bedriver djuravel. Även den rätt enligt den föreslagna 15 a § till att förbjuda genomförande av sådana avelsprogram som inte är godkända bygger på bestämmelser i förordningen om djuravel (t.ex. artikel 1.5 och artikel 30 2 punkten). I de situationer som avses i 15 a § i lagen om djuravelsverksamhet är det fråga om sådan verksamhet som antingen strider mot lag eller äventyrar den verksamhet som bedrivs av den stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning som myndigheten har godkänt. Med stöd av detta kan förslaget således inte anses vara problematiskt med hänsyn till den näringsfrihet som avses i 18 § i grundlagen.

I det lagförslag som ingår i denna regeringsproposition föreslås inga ändringar av de rättigheter eller skyldigheter som gäller för aktörerna. Då ändringen av lagen om djuravelsverksamhet träder i kraft ska godkännandet i fråga om de stambokförande eller registerförande sammanslutningar (enligt nuvarande terminologin avelsregisterförande) som har godkänts tidigare

fortfarande bli i kraft, varvid dessa inte behöver ansöka om godkännande på nytt. I förordningen om djuravel föreskrivs det om de stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningarnas skyldigheter, och utöver dessa föreslås det inga ytterligare nationella krav eller förpliktelser. De stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningarnas förpliktelse att harmonisera t.ex. sina avelsprogram (reglementen) med bestämmelserna i förordningen om djuravel före den 1 november 2018 följer unionslagstiftning om djuravel.

Den föreslagna lagen anses kunna behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om djuravelsverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om djuravelsverksamhet (319/2014) 1 §, rubriken för 2 kap., 3—6 §, rubriken för 3 kap., 7, 8, 10 och 11 §, 12 § 1 och 2 mom., 13 § 1 och 2 mom., 14 §, 15 § 2 mom., 16 §, 17 § 1 och 2 mom. och 20 § samt
fogas till lagen en ny 15 a § som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om genomförandet av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2016/1012 om avelstekniska och genealogiska villkor för avel, handel med och införsel till unionen av renrasiga avelsdjur, hybridavelssvin och avelsmaterial från dem och om ändring av förordning (EU) nr 652/2014, rådets direktiv 89/608/EEG och 90/425/EEG och om upphävande av vissa akter med avseende på djuravel (förordningen om djuravel), *nedan förordningen om djuravel*.

2 kap.

Godkännande av stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningar samt avelsprogram, stambok och avelsregister

3 §

Godkännande av stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningar

Livsmedelssäkerhetsverket kan på ansökan godkänna en offentligrättslig eller privaträttslig sammanslutning som stambokförande sammanslutning för en djurarts ras som avses i artikel 2 i förordningen om djuravel eller som avelsregisterförande sammanslutning för hybridavelssvin, om sammanslutningen uppfyller de krav som avses i artikel 4.3 i och bilaga I till förordningen om djuravel.

Till ansökan ska fogas de utredningar som avses i artikel 4.3 i och bilaga I till förordningen om djuravel.

En sökande som uppfyller förutsättningarna för godkännande ska godkännas som stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning. Om Livsmedelssäkerhetsverket på de

grunder som anges i artikel 5 i förordningen om djuravel har för avsikt att avslå ansökan om godkännande, ska Livsmedelssäkerhetsverket meddela sökanden om avslaget och grunderna för det skriftligen, varvid sökanden inom 60 dagar kan begära att Livsmedelssäkerhetsverket behandlar saken på nytt. Livsmedelssäkerhetsverket ska meddela ett beslut i saken inom 60 dagar från och med mottagandet av begäran om en ny behandling av ansökan.

Stambokförande och avelsregisterförande sammanslutningar är skyldiga att utan dröjsmål underrätta Livsmedelssäkerhetsverket om väsentliga förändringar i sin verksamhet.

Närmare bestämmelser om det förfarande som ska iakttas vid godkännande av stambokförande och avelsregisterförande sammanslutningar får utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 §

Avelsprogram

En stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning ska ha minst ett i artikel 8 eller 12 i förordningen om djuravel avsett godkänt avelsprogram som uppfyller vad som föreskrivs i bilaga I till den förordningen.

Beslut om godkännande av avelsprogram fattas av Livsmedelssäkerhetsverket. Om det görs väsentliga ändringar i ett avelsprogram, ska ändringen anmälas till Livsmedelssäkerhetsverket. Om Livsmedelssäkerhetsverket inte meddelar något annat inom 90 dagar efter att verket har fått anmälan, ska det ändrade avelsprogrammet anses godkänt.

5 §

Stamböcker och avelsregister samt förande av dem

En sammanslutning som har godkänts såsom stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning ska föra en sådan stambok som avses i artikel 2.12 i förordningen om djuravel eller ett sådant avelsregister som avses i artikel 2.17 i den förordningen.

Stambokens uppbyggnad och innehåll ska uppfylla de krav som föreskrivs i artiklarna 15—17 i förordningen om djuravel.

6 §

Införande av djur i stambok eller avelsregister

Renrasiga avelsdjur ska på ansökan föras in i stambokens huvudavsnitt, om djuret uppfyller de krav som föreskrivs i artikel 18 eller 19 eller 20.2 i förordningen om djuravel. Ett djur som inte uppfyller kraven för införande i stambokens huvudavsnitt, ska på ansökan föras in i en bilaga till stamboken, om djuret uppfyller de krav som föreskrivs i artikel 20.1 i förordningen om djuravel.

Hybridavelssvin ska på ansökan föras in i avelsregistret, om djuret uppfyller de krav som föreskrivs i artikel 23 i förordningen om djuravel.

Avelsdjur som har importerats från någon annan stat än medlemsstat och avkomma från könsceller och embryon som har importerats från någon annan stat än medlemsstat ska på ansökan föras in i stambokens huvudavsnitt eller i ett avelsregister, om de uppfyller de krav som föreskrivs i artikel 36 i förordningen om djuravel.

Bestämmelserna i 2 och 3 mom. tillämpas inte på sådana i artikel 2.25 i förordningen om djuravel avsedda privata företag som bedriver verksamhet i ett slutet produktionssystem.

Livsmedelssäkerhetsverket fattar beslut om beviljande av tillstånd som avses i artikel 19.2, del 3 i bilaga I och del 1 kapitel III i bilaga II till förordningen om djuravel.

3 kap.

Handlingar som gäller avelsdjur samt deras könsceller och embryon samt införsel av dessa

7 §

Härstamningsbevis

När handel med avelsdjur eller deras könsceller eller embryon som har införts i en stambok eller ett avelsregister bedrivs inom en medlemsstat eller mellan medlemsstater, ska de åtföljas av ett sådant härstamningsbevis som avses i artikel 30 i förordningen om djuravel och som uppfyller vad som föreskrivs i kommissionens genomförandeförordning (EÜ) 2017/717 om fastställande av bestämmelser för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1012 vad gäller förlagor till härstamningsbevis för avelsdjur och avelsmaterial från dem eller i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/1940 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1012 vad gäller innehåll i och format för härstamningsbevis som utfärdas för renrasiga avelsdjur av hästdjur i en identitetshandling för hästdjur som gäller under hästdjurets hela livstid. Detsamma gäller även i en situation där avsikten är att ett avelsdjur eller avkomman från könsceller eller embryon till avelsdjur ska införas i en annan stambok eller ett annat avelsregister.

Härstamningsbevis får utfärdas endast av en stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning. Ett härstamningsbevis för könsceller eller embryon får dock på grundval av de uppgifter som en stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning har gett utfärdas även av en sådan aktör som avses i artikel 31.1 i förordningen om djuravel. Aktören ska utfärda härstamningsbeviset på begäran.

Närmare föreskrifter om härstamningsbevisen får meddelas av Livsmedelssäkerhetsverket.

8 §

Införsel av avelsdjur samt deras könsceller och embryon

När sådana avelsdjur eller könsceller eller embryon från avelsdjur som har förts in i en stambok eller ett avelsregister som förs av ett avelsorgan som avses i artikel 34 i förordningen om avelsdjur importeras till Finland från någon annan stat än medlemsstat ska de åtföljas av ett sådant härstamningsbevis som avses i 7 § 1 mom., om avsikten är att dessa avelsdjur eller avkomman från könscellerna eller embryona ska föras in i en stambok eller ett avelsregister i Finland.

Om det krävs att den konventionella tullsats som avses i rådets förordning (EEG) nr 2658/87 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen på importen av ett renrasigt avelsdjur ska tillämpas, ska de handlingar som avses i artikel 37 i förordningen om djuravel uppvisas för Tullen. I samband med de veterinära gränskontroller som avses i lagen om veterinär gränskontroll (1192/1996) ska vid sådan import även de omständigheter som anges i artikel 37.2 i förordningen om djuravel kontrolleras.

10 §

Livsmedelssäkerhetsverket

Livsmedelssäkerhetsverket styr och utövar tillsyn över djuravelsverksamheten. Livsmedelssäkerhetsverket är den behöriga myndighet som avses i artikel 2.8 i förordningen om djuravel. Livsmedelssäkerhetsverket utför enligt vad som föreskrivs nedan dessutom uppgifter som gäl-

ler godkännande av stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningar och tillsyn över efterlevnaden av förordningen om djuravel och av bestämmelserna i denna lag.

11 §

Tullen

Tullen utför uppgifter som gäller införsel av avelsdjur samt deras könsceller och embryon samt uppgifter inom tillsynen över införseln enligt vad som föreskrivs nedan.

5 kap.

Tillsyn och administrativa tvångsmedel

12 §

Tillsyn

Livsmedelssäkerhetsverket utövar tillsyn över de stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningarnas verksamhet när de utför uppgifter som föreskrivs i förordningen om djuravel och i denna lag. Livsmedelssäkerhetsverket utövar dessutom tillsyn över att de som bedriver avelsverksamhet och de som bedriver införsel av avelsdjur och införsel av könsceller och embryon till avelsdjur iakttar förordningen om djuravel samt bestämmelserna i denna lag.

Tillsyn över införsel av avelsdjur samt införseln av könsceller och embryon till avelsdjur utövas förutom av Livsmedelssäkerhetsverket även av Tullen.

13 §

Inspektionsrätt

Livsmedelssäkerhetsverket har rätt att för tillsynen över stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningars verksamhet inspektera sammanslutningars lokaler och elektroniska informationshanteringssystem samt att av sammanslutningarna och deras representanter få handlingar och uppgifter som behövs för inspektion. Med handlingar avses även material som skapats eller lagrats med hjälp av automatisk databehandling eller på något annat sätt. Kommissionen och sakkunniga som utnämnts av kommissionen har rätt att delta i inspektioner som utförs av Livsmedelssäkerhetsverket. Inspektioner får inte utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur.

Den stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningen eller dess representant ska på Livsmedelssäkerhetsverkets begäran lämna behövlig hjälp vid inspektionen.

14 §

Administrativa tvångsmedel i fråga om stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningar

Om en stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning inte uppfyller förutsättningarna för godkännande eller om den underlåter att iaktta eller bryter mot de skyldigheter i sin verksamhet som föreskrivs i förordningen om djuravel eller i denna lag, ska Livsmedelssäkerhetsverket ge sammanslutningen en skriftlig uppmaning att avhjälpa bristen. I uppmaning-

en ska Livsmedelssäkerhetsverket ange en tidsfrist inom vilken den stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningen ska avhjälpa de brister, försummelser och överträdelser som har konstaterats, om inte en tidsfrist är uppenbart onödig.

Om den stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningen inte avhjälper en brist, försummelse eller överträdelse inom den tid som anges i uppmaningen att avhjälpa bristen, får Livsmedelssäkerhetsverket bestämma att införandet av avelsdjur i stamboken eller avelsregistret uppskjuts. Livsmedelssäkerhetsverket kan också bestämma att den stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningen ska avbryta beviljandet av härstamningsbevis, om det har konstaterats oklarheter eller fel i härstamningsbevisen.

Om en stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning trots en skriftlig uppmaning upprepat, kontinuerligt eller allmänt underlåter att iaktta kraven för det godkända avelsprogram som avses i 4 §, ska Livsmedelssäkerhetsverket avbryta det godkända avelsprogrammets giltighet eller helt återkalla godkännandet av avelsprogrammet.

Om en stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning trots en skriftlig uppmaning upprepat, kontinuerligt eller allmänt inte uppfyller de krav som föreskrivs i artikel 4.3 i förordningen om djuravel, ska Livsmedelssäkerhetsverket helt återkalla godkännandet av den stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningen.

15§

Förbud mot användning

Livsmedelssäkerhetsverket har rätt att av den som bedriver avelsverksamhet eller importerar avelsdjur och könsceller och embryon till avelsdjur få de uppgifter som behövs för att utfärda i denna paragraf avsedda förbud, om det finns skäl att misstänka att avelsdjur eller könsceller eller embryon till avelsdjur inte uppfyller de krav som ställs i denna lag.

15 a §

Förbud mot genomförande av avelsprogram som inte är godkända

Om någon annan instans än en sådan sammanslutning som godkänts såsom stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning genomför ett avelsprogram avsett för eget bruk, kan Livsmedelssäkerhetsverket förbjuda genomförandet av avelsprogrammet, om avelsverksamheten leder till handel med avelsdjuren eller deras könsceller eller embryon eller om genomförandet av avelsprogrammet äventyrar ett befintligt, redan godkänt avelsprogram som en stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning genomför för samma djurarts ras eller linje.

Förbudet ska iakttas även om ändring har sökts, om inte besvärsmyndigheten förbjuder verkställigheten av beslutet eller bestämmer att verkställigheten ska avbrytas.

16 §

Register över stambokförande och avelsregisterförande sammanslutningar

Livsmedelssäkerhetsverket för register över de stambokförande sammanslutningarna och de avelsregisterförande sammanslutningarna. Registret är en del av landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem, som avses i lagen om landsbygdsnäringsförvaltningens informat-

ionssystem (284/2008). På registret och på handlingar tillämpas den lagen, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

I registret antecknas datum för godkännande av en sammanslutning såsom stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning, kontaktuppgifter för sammanslutningen, uppgifter om vilken djurart eller ras och linje som sammanslutningen godkänts att föra stambok eller avelsregister över, uppgifter om de tillsynsåtgärder som vidtagits och deras resultat samt uppgifter om nedläggning av verksamheten och återkallande av godkännande.

Livsmedelssäkerhetsverket ska över stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningar elektroniskt offentliggöra en sådan förteckning som avses i artikel 7 i förordningen om djuravel och i kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 2017/716 om bestämmelser för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1012 vad gäller de förlagor som ska användas för de uppgifter som ska ingå i förteckningarna över erkända avelsorganisationer och avelsverksamheter.

Med avvikelse från vad som i 12 § i lagen om landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem föreskrivs om avförande av uppgifter ur landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem, ska de uppgifter som avses i denna paragraf avföras ur registret tre år efter det att den stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningen har meddelat att verksamheten lagts ned eller godkännandet har återkallats.

17 §

Myndigheters rätt att få uppgifter och utlämnande av uppgifter

Livsmedelssäkerhetsverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att av en statlig myndighet få sådana uppgifter om en stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning, eller om en sammanslutning som ansöker om att få föra stambok eller avelsregister, som gäller sammanslutningens ekonomiska ställning och affärs- eller yrkesverksamhet och andra betydande omständigheter som med tanke på efterlevnaden av bestämmelserna i denna lag är nödvändiga för behandlingen av de ärenden som avses i denna lag.

Sådana uppgifter om ekonomisk ställning och affärs- eller yrkeshemlighet som gäller en stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning, eller en sammanslutning som ansöker om att få föra stambok eller avelsregister, och som har erhållits vid utförandet av ett uppdrag enligt denna lag, får trots sekretessbestämmelserna lämnas ut till åklagar-, polis- och tullmyndigheterna för utredning av brott.

20 §

Djuravelsförseelse

Den som uppsåtligt bryter mot bestämmelsen i 6 § om införande av djur i stambok eller avelsregister, bestämmelsen i 7 § 2 mom. om skyldigheten att utfärda härstamningsbevis eller det förbud som avses i 15 eller 15 a §, ska för *djuravelsförseelse* dömas till böter.

RP 20/2018 rd

Denna lag träder i kraft den 20 .

Beslut om godkännande av stambokförande sammanslutning som fattats före denna lags ikraftträdande förblir i kraft.

Denna lag tillämpas även på ansökningar som har blivit anhängiga före ikraftträdandet av denna lag.

Helsingfors den 15 mars 2018

Statsminister

Juha Sipilä

Jord- och skogsbruksminister Jari Leppä

Lag

om ändring av lagen om djuravelsverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om djuravelsverksamhet (319/2014) 1 §, rubriken för 2 kap., 3—6 §, rubriken för 3 kap., 7, 8, 10 och 11 §, 12 § 1 och 2 mom., 13 § 1 och 2 mom., 14 §, 15 § 2 mom., 16 §, 17 § 1 och 2 mom. och 20 § samt
fogas till lagen en ny 15 a § som följer:

Gällande lydelse

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag föreskrivs om stamböcker för avelsdjur och om stambokförande sammanlutningar, om handlingar som gäller djur som används för avel och deras könsceller och embryon samt om införsel av dessa. Det som i denna lag bestäms om stamböcker gäller även register som motsvarar stamböcker.

Bestämmelser om vilka djurarter det förs stambok över samt bestämmelser om för vilka djurarters del denna lag gäller de handlingar som rör djur som används för avel och deras könsceller och embryon och införseln av dessa utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet med beaktande av vad som förutsätts i Europeiska unionens lagstiftning om djuravel eller i den nationella lagstiftningen om djursjukdomar, zoonoser, djurskydd och jordbruksstöd.

Föreslagen lydelse

1 §

Tillämpningsområde

*Denna lag innehåller bestämmelser om genomförandet av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2016/1012 om avelstekniska och genealogiska villkor för avel, handel med och införsel till unionen av renrasiga avelsdjur, hybridavelssvin och avelsmaterial från dem och om ändring av förordning (EU) nr 652/2014, rådets direktiv 89/608/EEG och 90/425/EEG och om upphävande av vissa akter med avseende på djuravel (förordningen om djuravel), nedan **förordningen om djuravel**.*

Gällande lydelse

2 kap

Godkännande av stambokförande sammanslutning, reglemente och stambok

3 §

Godkännande av en stambokförande sammanslutning

På ansökan kan Livsmedelssäkerhetsverket som stambokförande sammanslutning för en ras som nämns i en förordning som utfärdats med stöd av 1 § godkänna en offentligrättslig eller privaträttslig sammanslutning som har tillräcklig sakkännedom samt administrativa och ekonomiska förutsättningar för att effektivt sköta uppgiften som stambokförare. Den stambokförande sammanslutningen ska dessutom ha tillgång till uppgifter om ett tillräckligt antal djur med tanke på genomförande av ett avelsprogram som är inriktat på förbättring eller bevarande av rasen i fråga.

Till ansökan om godkännande ska det fogas utredning om de omständigheter som avses i 1 mom. och ett förslag till reglemente för rasen eller linjen. Om ansökan gäller stamboksföring av djur som hör till en ras för vilken stambok som gäller den ursprungliga rasen har godkänts, ska sökanden dessutom visa att sökanden iakttar de principer som fastställts av den stambokförande sammanslutning som för stambok över den ursprungliga rasen. Till ansökan ska det dessutom fogas en utredning över hur man säkerställer att djurhållarna behandlas jämlikt vid stamboksföringen.

En sökande som uppfyller förutsättningarna för godkännande ska godkännas som stambokförande sammanslutning för rasen i fråga. Ansökan kan dock avslås, om någon annan sammanslutning redan har godkänts som stambokförande sammanslutning för den rasen och ett godkännande av sökanden skulle äventyra förbättrandet eller bevarandet av rasen eller verksamheten för den stambokförande sammanslutning som tidigare har godkänts, om inte något annat följer av Europeiska unionens lagstiftning.

Föreslagen lydelse

2 kap

Godkännande av stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningar samt avelsprogram, stambok och avelsregister

3 §

Godkännande av stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningar

Livsmedelssäkerhetsverket kan på ansökan godkänna en offentligrättslig eller privaträttslig sammanslutning som stambokförande sammanslutning för en djurartens ras som avses i artikel 2 i förordningen om djuravel eller som avelsregisterförande sammanslutning för hybridavelssvin, om sammanslutningen uppfyller de krav som avses i artikel 4.3 i och bilaga I till förordningen om djuravel.

Till ansökan ska fogas de utredningar som avses i artikel 4.3 i och bilaga I till förordningen om djuravel.

En sökande som uppfyller förutsättningarna för godkännande ska godkännas som stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning. Om Livsmedelssäkerhetsverket på de grunder som anges i artikel 5 i förordningen om djuravel har för avsikt att avslå ansökan om godkännande, ska Livsmedelssäkerhetsverket meddela sökanden om avslaget och grunderna för det skriftligen, varvid sökanden inom 60 dagar kan begära att Livsmedelssäkerhetsverket behandlar saken på nytt. Livsmedelssäkerhetsverket ska meddela ett beslut i saken inom 60 dagar

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

från och med mottagandet av begäran om en ny behandling av ansökan.

Ansökan om godkännande som stambokförande sammanslutning för en namngiven ras av hästdjur kan dessutom avslås, om hästdjur av den rasen kan införas i en stambok som förs av en sammanslutning i Finland som tidigare har godkänts som stambokförare och som iakttar de principer som fastställts av den sammanslutning som för stambok över den ursprungliga rasen i någon annan medlemsstat i Europeiska unionen eller i en stat som vid tillämpningen av Europeiska unionens lagstiftnings om verksamheten på Europeiska unionens inre marknad jämföras med medlemsstater i Europeiska unionen enligt ett avtal som ingåtts mellan Europeiska unionen och staten i fråga (medlemsstat).

Stambokförande sammanslutningar är skyldiga att utan dröjsmål underrätta Livsmedelssäkerhetsverket om väsentliga förändringar i sin verksamhet.

Närmare bestämmelser om grunderna för godkännande av stambokförande sammanslutningar samt om det förfarande som ska iakttagas vid godkännandet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Stambokförande och avelsregisterförande sammanslutningar är skyldiga att utan dröjsmål underrätta Livsmedelssäkerhetsverket om väsentliga förändringar i sin verksamhet.

Närmare bestämmelser om det förfarande som ska iakttagas vid godkännande av stambokförande och avelsregisterförande sammanslutningar får utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 §

4 §

Reglemente

Avelsprogram

En stambokförande sammanslutning ska göra upp ett reglemente enligt ras eller linje. I reglementet ska följande ingå:

- 1) en utredning över avelsmålen för rasen eller linjen i fråga,
- 2) en definition av rasens eller linjens särdrag,
- 3) uppgifter om de system som används vid individualisering av djuren, vid bestämning av djurens härstamning samt vid utnyttjande av uppgifterna om avkastning och resultat,
- 4) uppgifter om stambokens uppbyggnad och indelning,
- 5) en utredning över de grunder på vilka djur införs i stamboken,
- 6) uppgifter om de bedömningsmetoder som används vid bestämmandet av de grundläggande målen för ett djurs avelsvärde eller urval.

En stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning ska ha minst ett i artikel 8 eller 12 i förordningen om djuravel avsett godkänt avelsprogram som uppfyller vad som föreskrivs i bilaga I till den förordningen.

Gällande lydelse

Livsmedelssäkerhetsverket godkänner reglementet när verket beslutar om godkännande av den stambokförande sammanslutningen. Ändringar i reglementet ska godkännas av Livsmedelssäkerhetsverket innan det ändrade reglementet tas i bruk.

Närmare bestämmelser om innehållet i ett reglemente får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

5 §

Stambok och förande av stambok

Godkända stambokförande sammanslutningar ska föra stambok.

En stambok ska innehålla uppgifter som är väsentliga med tanke på identifieringen av ett djur, uppgifter om djurets härstamning och uppgifter som beskriver djurets avelsvärde eller prestationer.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som för respektive djurart ska antecknas i stamboken får meddelas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

6 §

Införande av djur i stambok

Ett djur ska på ansökan införas i stamboken, om djuret uppfyller de krav som ställs på rasen i reglementet.

Föreslagen lydelse

Beslut om godkännande av avelsprogram fattas av Livsmedelssäkerhetsverket. Om det görs väsentliga ändringar i ett avelsprogram, ska ändringen anmälas till Livsmedelssäkerhetsverket. Om Livsmedelssäkerhetsverket inte meddelar något annat inom 90 dagar efter att verket har fått anmälan, ska det ändrade avelsprogrammet anses godkänt.

5 §

*Stamböcker **och avelsregister** samt förande av dem*

En sammanslutning som har godkänts såsom stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning ska föra en sådan stambok som avses i artikel 2.12 i förordningen om djuravel eller ett sådant avelsregister som avses i artikel 2.17 i den förordningen.

Stambokens uppbyggnad och innehåll ska uppfylla de krav som föreskrivs i artiklarna 15—17 i förordningen om djuravel.

6 §

*Införande av djur i stambok **eller avelsregister***

Renrasiga avelsdjur ska på ansökan föras in i stambokens huvudavsnitt, om djuret uppfyller de krav som föreskrivs i artikel 18 eller 19 eller 20.2 i förordningen om djuravel. Ett djur som inte uppfyller kraven för införande i stambokens huvudavsnitt, ska på ansökan föras in i en bilaga till stamboken, om djuret uppfyller de krav som föreskrivs i artikel 20.1 i förordningen om djuravel.

Hybridavelssvin ska på ansökan föras in i avelsregistret, om djuret uppfyller de krav som föreskrivs i artikel 23 i förordningen om djuravel.

Gällande lydelse

I stamboken ska på ansökan även införas ett djur som enligt bestämmelserna i Europeiska unionens lagstiftning om djuravel har införts i den aktuella rasens eller linjens stambok i någon annan medlemsstat.

Närmare bestämmelser om införande i stambok för respektive djurart får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

3 kap

Handlingar som gäller djur som används för avel och deras könsceller och embryon samt införsel av dessa

7 §

Härstamningsbevis och identitetshandling

När avelsdjur eller deras könsceller eller embryon säljs, köps eller förmedlas eller överläts utan vederlag inom en medlemsstat eller från en medlemsstat till en annan eller förs in till Finland från någon annan stat än en medlemsstat ska de åtföljas av ett härstamningsbevis eller en identitetshandling som uppfyller de krav som ställs i Europeiska unionens lagstiftning.

Föreslagen lydelse

Avelsdjur som har importerats från någon annan stat än medlemsstat och avkomma från könsceller och embryon som har importerats från någon annan stat än medlemsstat ska på ansökan föras in i stambokens huvudavsnitt eller i ett avelsregister, om de uppfyller de krav som föreskrivs i artikel 36 i förordningen om djuravel.

Bestämmelserna i 2 och 3 mom. tillämpas inte på sådana i artikel 2.25 i förordningen om djuravel avsedda privata företag som bedriver verksamhet i ett slutet produktionssystem.

Livsmedelssäkerhetsverket fattar beslut om beviljande av tillstånd som avses i artikel 19.2, del 3 i bilaga I och del 1 kapitel III i bilaga II till förordningen om djuravel.

3 kap

Handlingar som gäller avelsdjur samt deras könsceller och embryon samt införsel av dessa

7 §

Härstamningsbevis

När handel med avelsdjur eller deras könsceller eller embryon som har införts i en stambok eller ett avelsregister bedrivs inom en medlemsstat eller mellan medlemsstater, ska de åtföljas av ett sådant härstamningsbevis som avses i artikel 30 i förordningen om djuravel och som uppfyller vad som föreskrivs i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2017/717 om fastställande av bestämmelser för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1012 vad gäller förslagor till härstamningsbevis för avelsdjur och avelsmaterial från dem eller i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/1940 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1012 vad gäller innehåll i och format för härstamningsbevis som utfärdas för renrasiga avelsdjur av hästdjur i en identitetshandling för hästdjur som gäller under hästdjurets hela livstid. Detsamma gäller även i en situation där avsikten är att ett avelsdjur eller avkomman från dess

Gällande lydelse

Det är de stambokförande sammanslutningarna som ska utfärda härstamningsbevis och identitetshandlingar. Ett härstamningsbevis för könsceller eller embryon får dock utifrån de uppgifter som en stambokförande sammanslutning har gett utfärdas av en i enlighet med Europeiska unionens lagstiftning om djurhälsa godkänd aktör som bedriver artificiell reproduktion.

Närmare bestämmelser om innehållet i härstamningsbevis utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

8 §

Införsel av djur som används för avel och deras könsceller och embryon

Vid införsel av andra levande djur som används för avel än hästdjur till Finland från någon annan stat än en medlemsstat ska djuret vara infört i en stambok som förs av en i enlighet med Europeiska unionens lagstiftning om djuravel godkänd stambokförande sammanslutning som är verksam i någon annan stat än en medlemsstat.

Vid införsel av levande djur som används för avel till Finland från någon annan stat än en medlemsstat, ska för Tullen uppvisas djurets härstamningsbevis eller identitetshandling, bevis över att djuret kommer att införas i stambok eller utlåtande över att kraven för införsel av djuret i stambok uppfylls samt uppgift om det som avses i 1 mom. Om ett djur som används för avel är dräktigt när det förs in, ska dessutom ett intyg över dräktigheten uppvisas för Tullen.

Vid införsel av könsceller eller embryon från djur som används för avel till Finland från någon annan stat än en medlemsstat, ska härstamningsbevis för könscellerna eller embryona samt behövlig utredning över bedömningen av donatordjuret uppvisas för Tullen. Vid införsel av könsceller eller embryon från andra djur som används för avel

Föreslagen lydelse

könsceller eller embryon ska införas i en annan stambok eller ett annat avelsregister.

Härstamningsbevis får utfärdas endast av en stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning. Ett härstamningsbevis för könsceller eller embryon får dock på grundval av de uppgifter som en stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning har gett utfärdas även av en sådan aktör som avses i artikel 31.1 i förordningen om djuravel. Aktören ska utfärda härstamningsbeviset på begäran.

Närmare föreskrifter om härstamningsbevisen får meddelas av Livsmedelssäkerhetsverket.

8 §

*Införsel av **avelsdjur** samt deras könsceller och embryon*

När sådana avelsdjur eller könsceller eller embryon från avelsdjur som har förts in i en stambok eller ett avelsregister som förs av ett avelsorgan som avses i artikel 34 i förordningen om avelsdjur importeras till Finland från ett land utanför Europeiska unionen, ska de åtföljas av ett sådant härstamningsbevis som avses i 7 § 1 mom., om avsikten är att dessa avelsdjur eller avkomman från könscellerna eller embryona ska föras in i en stambok eller ett avelsregister i Finland.

Om det krävs att den konventionella tullstats som avses i rådets förordning (EEG) nr 2658/87 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen på importen av ett renrasigt avelsdjur ska tillämpas, ska de handlingar som avses i artikel 37 i förordningen om djuravel uppvisas för Tullen. I samband med de veterinära gränskontroller som avses i lagen om veterinärgränskontroll (1192/1996) ska vid sådan import även de omständigheter som anges i artikel 37.2 i förordningen om djuravel kontrolleras.

Gällande lydelse

än hästdjur ska för Tullen dessutom uppvisas utredning över att donatordjuret är infört i en stambok som förs av en i enlighet med Europeiska unionens lagstiftning om djuravel godkänd stambokförande sammanslutning som är verksam i någon annan stat än en medlemsstat. Vid införsel av könsceller eller embryon från hästdjur ska ett utlåtande över att donatorhästen uppfyller kraven på införande i stambok uppvisas för Tullen.

Livsmedelssäkerhetsverket utfärdar det intyg som avses i kommissionens beslut 96/509/EG om fastställande av härstamnings- och zootekniska krav för import av sperma från vissa djur.

Närmare bestämmelser om utredningar som gäller införsel av djur som används för avel samt deras könsceller och embryon samt om innehållet i utredningarna med tanke på olika djurarter får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

10 §

Livsmedelssäkerhetsverket

Livsmedelssäkerhetsverket styr och utövar tillsyn över djuravelsverksamheten. Livsmedelssäkerhetsverket godkänner dessutom sammanslutningar som för stambok samt sköter tillsynsuppgifter som gäller denna lag så som föreskrivs nedan.

11 §

Tullen

Tullen utför uppgifter som gäller införsel av djur som används för avel och deras könsceller och embryon och tillsynen av denna så som föreskrivs nedan.

Föreslagen lydelse

10 §

Livsmedelssäkerhetsverket

Livsmedelssäkerhetsverket styr och utövar tillsyn över djuravelsverksamheten. *Livsmedelssäkerhetsverket är den behöriga myndighet som avses i artikel 2.8 i förordningen om djuravel.* Livsmedelssäkerhetsverket *utför enligt vad som föreskrivs nedan dessutom uppgifter som gäller godkännande av stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningar och tillsyn över efterlevnaden av förordningen om djuravel och av bestämmelserna i denna lag.*

11 §

Tullen

Tullen utför uppgifter som gäller införsel av *avelsdjur* samt deras könsceller och embryon samt *uppgifter inom tillsynen över införseln enligt vad som föreskrivs nedan.*

Gällande lydelse

5 kap.

Tillsyn och administrativa tvångsmedel

12 §

Tillsyn

Livsmedelssäkerhetsverket utövar tillsyn över de stambokförande sammanslutningarnas verksamhet när de utför uppgifter som föreskrivs i denna lag.

Tillsyn över införseln av djur som används för avel samt deras könceller och embryon utövas förutom av Livsmedelssäkerhetsverket även av Tullen.

13 §

Inspektionsrätt

Livsmedelssäkerhetsverket har rätt att för tillsynen över stambokförande sammanslutningars verksamhet inspektera deras lokaler samt att av sammanslutningen eller dess representant få handlingar och uppgifter som behövs för inspektionen. Inspektioner får dock inte utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur. Med handlingar avses även material som skapats eller lagrats med hjälp av automatisk databehandling eller på något annat sätt.

Den stambokförande sammanslutningen eller dess representant ska på Livsmedelssäkerhetsverkets begäran lämna behövlig hjälp vid inspektionen.

Föreslagen lydelse

5 kap.

Tillsyn och administrativa tvångsmedel

12 §

Tillsyn

Livsmedelssäkerhetsverket utövar tillsyn över de stambokförande *eller avelsregisterförande* sammanslutningarnas verksamhet när de utför uppgifter som föreskrivs i *förordningen om djuravel* och i denna lag. Livsmedelssäkerhetsverket utövar dessutom tillsyn över att de som bedriver avelsverksamhet och de som bedriver införsel av avelsdjur och införseln av könceller och embryon till avelsdjur iakttar *förordningen om djuravel* samt bestämmelserna i denna lag.

Tillsyn över införsel av *avelsdjur* samt *införseln* av könceller och embryon till *avelsdjur* utövas förutom av Livsmedelssäkerhetsverket även av Tullen.

13 §

Inspektionsrätt

Livsmedelssäkerhetsverket har rätt att för tillsynen över stambokförande *eller avelsregisterförande* sammanslutningars verksamhet inspektera *sammanslutningarnas* lokaler och *elektroniska informationshanteringssystem* samt att av sammanslutningarna och deras representanter få handlingar och uppgifter som behövs för inspektion. Med handlingar avses även material som skapats eller lagrats med hjälp av automatisk databehandling eller på något annat sätt. *Kommissionen och sakkunniga som utnämnts av kommissionen har rätt att delta i inspektioner som utförs av Livsmedelssäkerhetsverket.* Inspektioner får inte utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur.

Den stambokförande *eller avelsregisterförande* sammanslutningen eller dess representant ska på Livsmedelssäkerhetsverkets begäran lämna behövlig hjälp vid inspektionen.

Gällande lydelse

14 §

Återkallande av godkännande av stambokförande sammanslutning

Om en stambokförande sammanslutning inte uppfyller förutsättningarna för godkännande eller om den underlåter att iaktta eller bryter mot vad som i denna lag föreskrivs om skyldigheterna i verksamheten i fråga, ska Livsmedelssäkerhetsverket ge sammanslutningen en skriftlig uppmaning att avhjälpa bristen. I uppmaningen ska Livsmedelssäkerhetsverket ange en tidsfrist inom vilken den stambokförande sammanslutningen ska avhjälpa de brister, underlåtenheter och överträdelser som har konstaterats, om inte en tidsfrist är uppenbart onödig.

Om den stambokförande sammanslutningen inte avhjälper en brist i förutsättningarna för godkännande inom den tid som anges i uppmaningen att avhjälpa bristen, ska Livsmedelssäkerhetsverket helt eller delvis återkalla godkännandet av sammanslutningen. Livsmedelssäkerhetsverket ska helt eller delvis återkalla godkännandet även när den stambokförande sammanslutningen inte inom utsatt tid avhjälper en underlåtenhet eller överträdelse som gäller skyldigheterna i dess verksamhet och det med avseende på helheten av de krav som ställs på sammanslutningen är fråga om ett fel eller en försummelse av väsentligt och allvarligt slag.

Föreslagen lydelse

14 §

Administrativa tvångsmedel i fråga om stamboksförande eller avelsregisterförande sammanslutningar

Om en stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning inte uppfyller förutsättningarna för godkännande eller om den underlåter att iaktta eller bryter mot de skyldigheter i sin verksamhet som föreskrivs i *förordningen om djuravel* eller i denna lag, ska Livsmedelssäkerhetsverket ge sammanslutningen en skriftlig uppmaning att avhjälpa bristen. I uppmaningen ska Livsmedelssäkerhetsverket ange en tidsfrist inom vilken den stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningen ska avhjälpa de brister, försummelser och överträdelser som har konstaterats, om inte en tidsfrist är uppenbart onödig.

Om den stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningen inte avhjälper en brist, *försummelse eller överträdelse* inom den tid som anges i uppmaningen att avhjälpa bristen, får Livsmedelssäkerhetsverket *bestämma att införandet av avelsdjur i stamboken eller avelsregistret uppskjuts. Livsmedelssäkerhetsverket kan också bestämma att den stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningen ska avbryta beviljandet av härstamningsbevis, om det har konstaterats oklarheter eller fel i härstamningsbevisen.*

Om en stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning trots en skriftlig uppmaning upprepat, kontinuerligt eller allmänt underlåter att iaktta kraven för det godkända avelsprogram som avses i 4 §, ska Livsmedelssäkerhetsverket avbryta det godkända avelsprogramets giltighet eller helt återkalla godkännandet av avelsprogrammet.

Om en stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning trots en skriftlig uppmaning upprepat, kontinuerligt eller allmänt inte uppfyller de krav som föreskrivs i artikel 4.3 i förordningen om djuravel, ska Livsmedelssäkerhetsverket helt återkalla godkännandet av den stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningen.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

15 §

15 §

Förbud mot användning

Förbud mot användning

Livsmedelssäkerhetsverket har rätt att av den som utövar avelsverksamhet eller importerar djur som används för avel samt deras könsceller och embryon få de uppgifter som behövs för att utfärda i denna paragraf avsedda förbud, om det finns skäl att misstänka att djuren eller deras könsceller eller embryon inte uppfyller de krav som ställs i denna lag.

Livsmedelssäkerhetsverket har rätt att av den som bedriver avelsverksamhet eller importerar *avelsdjur och* könsceller och embryon *till avelsdjur* få de uppgifter som behövs för att utfärda i denna paragraf avsedda förbud, om det finns skäl att misstänka att de inte uppfyller de krav som ställs i denna lag.

15 a §

Förbud mot genomförande av avelsprogram som inte är godkända

Om någon annan instans än en sådan sammanslutning som godkänts såsom stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning genomför ett avelsprogram avsett för eget bruk, kan Livsmedelssäkerhetsverket förbjuda genomförandet av avelsprogrammet, om avelsverksamheten leder till handel med avelsdjuren eller deras könsceller eller embryon eller om genomförandet av avelsprogrammet äventyrar ett befintligt, redan godkänt avelsprogram som en stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutning genomför för samma djurarts ras eller linje.

Förbudet ska iakttas även om ändring har sökts, om inte besvärsmyndigheten förbjuder verkställigheten av beslutet eller bestämmer att verkställigheten ska avbrytas.

16 §

16 §

Register över stambokförande sammanslutningar

*Register över stambokförande **och avelsregisterförande** sammanslutningar*

Livsmedelssäkerhetsverket för register över de stambokförande sammanslutningarna. Registret är en del av landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem, som avses i lagen om landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem (284/2008). Den lagen tillämpas på registret och på handlingar, om

Livsmedelssäkerhetsverket för register över de stambokförande sammanslutningarna *och de avelsregisterförande sammanslutningarna*. Registret är en del av landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem, som avses i lagen om landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem (284/2008). På re-

Gällande lydelse

inte något annat föreskrivs i denna lag.

I registret antecknas datum för godkännande av en sammanslutning som stambokförande sammanslutning, kontaktuppgifter för den stambokförande sammanslutningen, uppgifter om vilken djurart eller ras och linje som sammanslutningen godkänts att föra stambok över samt uppgifter om nedläggning av verksamheten eller återkallande av godkännande. När det gäller stambok som förs över hästdjur görs det i registret dessutom en anteckning om i vilken medlemsstat den stambok som gäller den ursprungliga rasen förs. Livsmedelssäkerhetsverket publicerar elektroniskt en förteckning över de stambokförande sammanslutningarna, där ovan avsedda uppgifter, som Europeiska unionens lagstiftning förutsätter, ingår.

Med avvikelse från det som i 12 § i lagen om landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem föreskrivs om avförande av uppgifter ur landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem, avförs de uppgifter som avses i denna paragraf ur registret tre år efter det att den stambokförande sammanslutningen har meddelat att verksamheten lagts ned eller godkännandet har återkallats.

Närmare bestämmelser om de förfaranden som ska iakttas vid registrering av uppgifter och vid publicering av förteckningen får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

17 §

Myndigheters rätt att få uppgifter och utlämnande av uppgifter

Livsmedelssäkerhetsverket har trots sekre-

Föreslagen lydelse

gistret och på handlingar tillämpas den lag, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

I registret antecknas datum för godkännande av en sammanslutning såsom stambokförande *eller avelsregisterförande* sammanslutning, kontaktuppgifter för sammanslutningen, uppgifter om vilken djurart eller ras och linje som sammanslutningen godkänts att föra stambok *eller avelsregister* över, *uppgifter om de tillsynsåtgärder som vidtagits och deras resultat* samt uppgifter om nedläggning av verksamheten *och* återkallande av godkännande.

Livsmedelssäkerhetsverket ska över stambokförande eller avelsregisterförande sammanslutningar elektroniskt offentliggöra en sådan förteckning som avses i artikel 7 i förordningen om djuravel och i kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 2017/716 om bestämmelser för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1012 vad gäller de förslagor som ska användas för de uppgifter som ska ingå i förteckningarna över erkända avelsorganisationer och avelsverksamheter.

Med avvikelse från vad som i 12 § i lagen om landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem föreskrivs om avförande av uppgifter ur landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem, ska de uppgifter som avses i denna paragraf avföras ur registret tre år efter det att den stambokförande *eller avelsregisterförande* sammanslutningen har meddelat att verksamheten lagts ned eller godkännandet har återkallats.

17 §

Myndigheters rätt att få uppgifter och utlämnande av uppgifter

Livsmedelssäkerhetsverket har trots sekre-

Gällande lydelse

tessbestämmelserna rätt att av en statlig myndighet få sådana uppgifter om en stambokförande sammanslutning, eller om en sammanslutning som ansöker om att få föra stambok, som gäller sammanslutningens ekonomiska ställning och affärs- eller yrkesverksamhet eller andra betydande omständigheter som med tanke på iakttagandet av bestämmelserna i denna lag är nödvändiga för behandlingen av ärenden som avses i denna lag.

Sådana uppgifter om ekonomisk ställning och affärs- eller yrkeshemlighet som gäller en stambokförande sammanslutning, eller en sammanslutning som ansöker om att få föra stambok, och som har erhållits vid utförandet av ett uppdrag enligt denna lag, får trots sekretessbestämmelserna lämnas ut till åklagar-, polis- och tullmyndigheterna för utredning av brott.

20 §

Djuravelsförseelse

Den som uppsåtligen bryter mot bestämmelsen i 6 § om införande av djur i stambok, bestämmelsen i 7 § 2 mom. om skyldigheten att utfärda härstamningsbevis eller identitetshandling eller det förbud som avses i 15 §, ska för djuravelsförseelse dömas till böter.

Föreslagen lydelse

tessbestämmelserna rätt att av en statlig myndighet få sådana uppgifter om en stambokförande *eller avelsregisterförande* sammanslutning, eller om en sammanslutning som ansöker om att få föra stambok *eller avelsregister*, som gäller sammanslutningens ekonomiska ställning och affärs- eller yrkesverksamhet *och* andra betydande omständigheter som med tanke på efterlevnaden av bestämmelserna i denna lag är nödvändiga för behandlingen av de ärenden som avses i denna lag.

Sådana uppgifter om ekonomisk ställning och affärs- eller yrkeshemlighet som gäller en stambokförande *eller avelsregisterförande* sammanslutning, eller en sammanslutning som ansöker om att få föra stambok *eller avelsregister*, och som har erhållits vid utförandet av ett uppdrag enligt denna lag, får trots sekretessbestämmelserna lämnas ut till åklagar-, polis- och tullmyndigheterna för utredning av brott.

20 §

Djuravelsförseelse

Den som uppsåtligen bryter mot bestämmelsen i 6 § om införande av djur i stambok *eller avelsregister*, bestämmelsen i 7 § 2 mom. om skyldigheten att utfärda härstamningsbevis eller det förbud som avses i 15 *eller 15 a* §, ska för djuravelsförseelse dömas till böter.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Beslut om godkännande av stambokförande sammanslutning som fattats före denna lags ikraftträdande förblir i kraft.

Denna lag tillämpas även på ansökningar som har blivit anhängiga före ikraftträdandet av denna lag.